PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 23 (9025)

TRST, četrtek, 30. januarja 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Sovcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SESTANEK NA VRHU LEVE SREDINE PRI PREDSEDNIKU VLADE MORU

Vlada bo v zbornici predlagala zaupnico v zvezi z glasovanjem o reformi RAI-TV

Ta sklep so sprejeli, da preprečijo misovski obstrukcionizem - Medministrski odbor nadaljeval razpravo o gospodarskih vprašanjih - 1.222.000 brezposelnih

RIM, 29. — Predsednik vlade Moro je danes predsedoval sestanku predstavnikov štirih strank leve sredine, ki sestavljajo oziroma podpirajo vlado, na katerem so govorili o postopku v parlamentu za pravočasno odobritev zakonskega odloka o reformi radia in televizije, ki so ga nedavno že začeli preučevati v poslanski zbornici. Sestanka so se udeležili glavni tajniki štirih strank leve sredine in predsedniki parlamentarnih skupin večine v poslanski zbornici in senatu.

Na sestanku je predsednik vlade Moro sporočil, da bo vlada predlagala zaupnico, takoj ko bo zakonski odlok prišel v splošno obravnavo v avlo in da upa, da bo parlament omogočil čimprejšnjo odobritev reforme radia in televizije, saj se morata vlada in parlament sedaj ukvarjati še z drugimi zelo važnimi in nujnimi gospodarskimi in socialnimi vprašanji.

Po sestanku je tajnik PSI De Martino dejal časnikarjem, da je odločitev vlade, da predlaga zaupnico, dobra in da so se stranke vladne večine in vlada obvezale, da bodo storile vse za odobritev reforme RAI - TV. Podobno izjavo je dal tudi minister za pošto in telekomunikacije Orlando, ki je omenil, da bo vlada za dosego tega cilja uporabila vsa možna razpoložljiva sredstva. Socialistični poslanec Manca, ki se je udeležil sestanka kot predstavnik odbora, ki je sestavil zakonski odlok, je poudaril, da stranke vladne večine ne bodo popustile.

V zvezi z izjavo predsednika socialdemokratskih poslancev Cariglie, da bo vlada ponovno umaknila zakonski odlok, če ga parlament ne bo pravočasno odobril, da bo predložila nov odlok o podaljšanju sedanje uprave RAI - TV in šele nato zakonski osnutek o reformi, je socialist Manca izjavil, da niso govorili o nobenih drugih možnostih in da so se vsi obvezali, da bodo storili vse za odobritev reforme.

Medministrski odbor pa je tudi danes nadaljeval z razpravo o gospodarskih vprašanjih, ki jih na včerajšnjem sestanku niso še popolnoma obdelali. Medtem pa strokovnjaki ministrstva za industrijo izdelujejo podrobnosti o odlokih, ki jih bo sprejela vlada za omejitev porabe tekočega goriva. Obenem v krogih ministrstva za industrijo poudarjajo, da ne bodo mogli tako hitro ustaviti prometa v zgodovinskih središčih mest, dokler ne bo uresničen načrt o gradnji novih avtobusov. Predvidevajo, da bodo v prihodnjih petih letih zgradili 30 tisoč novih avtobusov, ki bodo stali 700 milijard lir. Italijanska industrija se bo morala zaradi tega prerediti, da bo lahko sposobna tako velikega naročila javnih prevoznih sredstev.

Na današnjem sestanku je medministrski odbor nadaljeval predvsem z razpravo o naložbah v proizvajalne namene. To vprašanje mora vlada čimprej rešiti, ker je položaj zaposlitve zelo resen zaradi stalnega zmanjšanja proizvodnje v industriji v zadnjih mesecih. Predvidevajo, da je industrijska proizvodnja v decembru padla za najmanj 15 odst. in da se je položaj v sedanjem mesecu še poslabšal. To dokazujejo tudi podatki o brezposelnih, ki jih je danes sporočil članom senatne komisije za delo minister za delo Toros. Povedal je, da je bilo v decembru v Italiji vpisanih v sezname brezposelnih milijon 222 tisoč delavcev, medtem ko jih je bilo septembra milijon 96 tisoč. Poleg tega je še sporočil, da se je število delavcev vpisanih v dopolnilno blagajno v lanskem letu povečalo za 132 odst. v primerjavi z letom 1973. Do sedaj so bile najbolj prizadete kovinarska industrija, industrija konfekcije, tekstilna industrija in gradbena industrija.

Komisija za industrijo poslanske zbornice pa je danes na zakonodajni ravni odobrila zakonski ukrep, s katerim bo avtonomni sklad za zagotovitev kreditov za izvoz povečan za 100 milijard lir. Ukrep bo takoj stopil v veljavo, ker ga je pristojna senatna komisija že odobrila. To je zelo važno zlasti sedaj, ko skušajo vložiti vse napore, za povečanje izvoza, da se zmanjša primanjkljaj plačilne bilance.

KPI na Siciliji predlaga sporazum z levo sredino za upravljanje dežele

PALERMO, 29. — Predstavniki sicilske deželne federacije KPI so danes na srečanju s časnikarji in predstavniki ostalih političnih strank predlagali politični dogovor med KPI in demokratičnimi silami večine leve sredine v deželni upravi. Deželni tajnik Occhetto je poudaril, da ta komunistični predlog ne sme biti v nobenem primeru zgolj prenos «zgodovinskega kompromisa» na sicilske razmere, temveč mora biti mišljen kot prevzem odgovornosti komunistične partije v sedanjem položaju na Siciliji.

Na srečanju je bil navzoč tudi član političnega urada KPI Ingrao, ki je med drugim izjavil, da je ta predlog komunistov na Siciliji izredno važen in zaključil, da danes na otoku ni druge rešitve, če se hoče iti po novi poti avtonomistične oblasti in razširiti oblast na najširše ljudske množice.

NA SKUPNI SEJI VSEH ZBOROV SLOVENSKE SKUPŠČINE

Jugoslavija si prizadeva za trdne in trajne prijateljske odnose s sosednimi državami

Tako je v svojem poročilu poudaril podpredsednik IS SRS Rudi Čačinovič - Intenzivno obmejno sodelovanje in odprtost meje pozitivno vplivata na stanje narodnih manjšin

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 29. — Nikakor ne bi mogli razumeti kot naključje dejstvo, da je današnja razprava na skupni seji vseh zborov slovenske skupščine obsegala kar tri področja mednarodne dejavnosti Slovenije v okviru enotne jugoslovanske zunanje politike. Skupščina je namreč obravnavala odnose Slovenije z deželami v razvoju na temelju resolucije izvršnega sveta, ki daje okvire in smernice taki usmeritvi slovenskega gospodarstva. Razprava je segla tudi na področje obmejnega sodelovanja s sosednimi deželami. Posebno zavzeta pa je bila razprava, ki jo je sprožilo vprašanje skupine delegatov v zvezi z odnosi Jugoslavije in Slovenije z Avstrijo in s položajem koroškim Slovencev po znani noti jugoslovanske vlade.

V imenu izvršnega sveta je delegatom vseh zborov tolmačil resolucijo o sodelovanju Slovenije z deželami v razvoju in pomen obmejnega sodelovanja predsednik Rudi Čačinovič.

Izhajal je iz ocene celotnega mednarodnega položaja, ki jasno kaže tesno povezanost mednarodnih političnih in gospodarskih dogajanj. Pri tem je poudaril vidno vlogo neuvrščenih držav, ki so si v zaostrenih mednarodnih razmerah izbojevale položaj ključnega dejavnika zlasti v prizadevanjih za napredne spremembe mednarodnih gospodarskih odnosov. Jugoslavija je že pred desetletji, je dejal Čačinovič, kot ena izmed redkih evropskih držav v razvoju, opredelila svoj položaj v krogu neuvrščenih držav in tistih dežel v razvoju, ki se dejavno bojujejo za napredne spremembe v mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih. Kot vse druge jugoslovanske republike in pokrajine je tudi Slovenija preučila, kako bi s svoje strani uresničevala sklepe alžirske konference neuvrščenih držav, pa tudi sklepe lanskega izrednega zasedanja Združenih narodov. Tako so dozdaj v Sloveniji kot v Jugoslaviji uresničili pobudo, da vsa podjetja združijo sredstva za čimbolj učinkovit in enoten nastop v deželah v razvoju. Mnoga podjetja že uresničujejo razne oblike sodelovanja in tako začenjajo izvajati politiko dolgoročnega in čimbolj vsestranskega sodelovanja s temi deželami, ki postajajo zlasti spričo obstoječe krize v preskrbi z nafto in surovinami vedno bolj pomembne.

Kar zadeva sodelovanje Slovenije s sosednimi državami, je Čačinovič poudaril, kako Jugoslavija daje v svoji zunanjepolitični dejavnosti posebno mesto prav razvoju sodelovanja s sosedi. Jugoslavija si je vedno prizadevala, da bi neglede na družbene in druge razlike čimbolj krepila tako sodelovanje, ki bi omogočalo trdne in trajne prijateljske odnose. Čačinovič je omenil kot ovire za uspešnejši razvoj sodelovanja zlasti obstoj raznih nerešenih vprašanj in pa delovanje raznih nazadnjaških sil proti neuvrščeni Jugoslaviji, kar se najbolj očitno izraža v oživljanju neonacističnih sil v Avstriji. Posebno važnost je pripisal krepitvi obmejnega sodelovanja, razvoj obmejnega blagovnega prometa in odprtosti meje ter svobodnemu gibanju ljudi. To pozitivno vpliva tudi na stanje narodnih manjšin in jim omogoča, da ohranjajo in razvijajo svojo narodnost in kulturo.

Rudi Čačinovič je nato podrobno označil in ocenil stanje odnosov s posameznimi sosednimi državami, zlasti na maloobmejnem področju. Glede Italije je menil, da obstajajo odnosi dobrega sosedstva in plodnega vsestranskega sodelovanja. Kot pozitivno prelomnico v teh odnosih je označil rešitev tržaškega vprašanja. Nove spodbude, ki jih je za sodelovanje z Jugoslavijo navajal italijanski zunanji minister Rumor, lahko pospeševalno vplivajo tudi na razvoj sodelovanja v obmejnem področju.

Glede sodelovanja z Avstrijo, je Čačinovič menil, da je blagovna menjava za Jugoslavijo neugodna, da je obmejno sodelovanje nerazvito kljub raznim pobudam Jugoslavije v preteklosti, ki pa niso dale sadov. Odnos avstrijske vlade do izvrševanja obveznosti iz državne pogodbe in drugih mednarodnih obveznosti, je dejal Čačinovič, pa tudi njen odnos do sovražne dejavnosti zoper Jugoslavijo, ki se nemoteno izvaja na ozemlju Avstrije, ima neizbežno za posledico, da se ne morejo razvijati raznovrstne oblike sodelovanja, vključno obmejno sodelovanje, kakršnega bi želeli in kakršno bi bilo v korist prebivalstva na obeh straneh meje.

Na koncu skupne seje vseh zborov je predsednik izvršnega sveta Andrej Marinc obrazložil razloge za preosnovo slovenske vlade. Po novi sestavi ima izvršni svet enega podpredsednika več, povečalo pa se je tudi število članov izvršnega sveta. Za podpredsednika sveta je bil poleg dosedanjih imenovan Roman Albreht, dosedanji poslanec zvezne skupščine. Za člane izvršnega sveta so bili imenovani Livio Jakomin, ki je hkrati predsednik republiškega komiteja za promet in zveze, Ivo Klemenčič, ki je hkrati sekretar za industrijo Štefan Korošec, ki je predsednik komiteja za tržišče in cene, Miran Mejak, ki je hkrati predsednik koordinacijske komisije za gospodarstvo in finance, Eva Naglič, ki je tudi sekretar za pravosodje, dr. Milan Osredkar kot predsednik komiteja za raziskovalno dejavnost, Andrej Ujčič, predsednik komiteja za kulturo in Jože Zakojšek, ki je hkrati predsednik republiškega komiteja za družbeno planiranje. Član izvršnega sveta je postal tudi Marjan Osolnik, ki opravlja funkcijo sekretarja za mednarodno sodelovanje.

DRAGO KOŠMRLJ

(Izvleček govora podpredsednika IS SR Slovenije Čačinovića o odnosih z Avstrijo in o položaju koroških Slovencev objavljamo na VI. strani).

PO MNENJU NOTRANJEGA MINISTRA GUIA

Tuti je bil član ene najvažnejših fašističnih central

Preiskovalci so prepričani, da se morilec dveh policistov skriva v Toskani

AREZZO, 29. — Prizadevanja preiskovalcev in policije, da bi našli skrivališče fašistične zločinca Maria Tutija, ki je v petek zvečer ubil dva policijska podčastnika, niso še rodila rezultatov. Ko je Tuti zbežal, je pustil doma potni list in osebno izkaznico, verjetno pa je bil tudi brez denarja, zaradi česar je jasno, da so mu pomagali nekateri njegovi somišljeniki. Preiskovalci so prepričani, da je mož še vedno v Italiji in verjetno celo v Toskani, toda preiskava v toskanskih neofašističnih krogih še ni omogočila odkritja podpor, ki jih morilec očitno uživa.

Sodnik dr. Marsili je v zaporu v Arezzu znova zaslišal Luciana Francija, člana «nacionalne revolucionarne fronte», ki je bil aretiran v preteklih dneh. Franci naj bi bil zadnji pripadnik te skupine, ki je videl Tutija pred njegovim begom, vendar ne kaže, da bi njegovo zaslišanje privedlo na dan nove elemente.

O fašističnem morilcu je govoril v intervjuju, ki ga je dal tedniku «Epoca», tudi sam notranji minister Gui, po mnenju katerega je bil Tuti član ene najvažnejših prevratniških central, ki delujejo v Italiji. Gui je ugotovil, da so Tuti in drugi člani skupine razpolagali z zelo dragocenim materialom in tudi s takim orožjem, ki ga ni mogoče najti v Italiji. Po mnenju ministra je Tuti verjetno umoril policijskega podčastnika, ker je znal marsikaj, kar je moral skrivati, in ker je že imel na razpolago kraj, kamor se je lahko zatekel. Vse to — je dejal Gui — kaže na obstoj centrale s širokim delokrogom.

Notranji minister je tudi dejal, da Tuti nikakor ni bil nepomemben član prevratniške organizacije, da pa ga je kljub temu mogoče označiti kot «majhno ribo»; to pomeni — je dejal — da bodo potrebni znatni napori za odkritje mandatorjev.

V drugem delu intervjuja je minister Gui govoril o splošnih vprašanjih, ki se tičejo javnega reda in kriminalitete. Dejal je, da policija in karabinjerji opravljajo svojo dolžnost, saj se vsak dan vrstijo aretacije in važna odkritja na vseh področjih zločinske dejavnosti. Dogaja pa se, da se mnogi aretiranci, kljub obstoju zelo važnih indicov, znajdejo čez nekaj mesecev, če ne celo čez nekaj tednov, na svobodi. Zato je minister poudaril nujnost večje koordinacije med delom policije in sodstva.

Glede predloga o ustanovitvi sindikata policijskih agentov je Gui ponovil, da obstoječi zakon tega ne dovoljuje, izrekel pa se je tudi proti predlogom, da bi ta zakon spremenili. To svoje stališče je utemeljil z dejstvom, da v Italiji obstajajo številni sindikati, zaradi česar bi se zgodilo, da bi se nekateri včlanili v tri največje sindikalne zveze, nekateri v CISNAL, drugi pa spet v avtonomne sindikate. Po mnenju ministra bi to pomenilo krhanje «moralne integritete» policije in ustvarilo nevarnost, da «bi se sesula zaščita državljanov».

Končno je Gui zelo previdno ocenil nedavne Fanfanijeve predloge o zaščiti javnega reda: dejal je, da gre za predloge tajnika najmočnejše stranke in da zato zaslužijo pozorno upoštevanje, da pa mora vlada upoštevati mnenja vseh strank koalicije.

DANES

Vlada in štiri stranke leve sredine, ki jo podpirajo, so danes sklenile da bodo storile vse za čimprejšnjo odobritev reforme radia in televizije. O tem je bil sestanek pri predsedniku vlade Moru, katerega so se udeležili glavni tajnik štirih strank in predsedniki parlamentarnih skupin. Na sestanku je Moro izjavil, da bo vlada predlagala zaupnico, takoj ko bo prišel zakonski odlok v obravnavo v avlo poslanske zbornice, da se prepreči razprava o posameznih amandmajih in s tem obstrukcija, ki jo vodijo misovci proti temu zakonskemu odloku. S tem stališčem so se popolnoma strinjali vsi tajniki štirih strank leve sredine. Minister za delo Toros pa je včeraj v senatni komisiji za delo povedal, da je bilo ob koncu lanskega leta v Italiji milijon 222 tisoč brezposelnih.

Na skupni seji vseh svetov slovenske skup. je podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije Rudi Čačinovič podal poročilo o odnosih z državami v razvoju ter s sosednimi državami. Čačinovič se je pozitivno izrazil o odnosih z Italijo, glede odnosov z Avstrijo pa je ugotovil, da je njihov razvoj odvisen od izpolnjevanja določil državne pogodbe, ki zadevajo manjšine.

Egiptovski predsednik Sadat je na tiskovni konferenci ob zaključku svojega obiska v Parizu dejal, da obstajajo možnosti za mirno rešitev bližnjevzhodne krize. Dodal je, da bosta Francija in Evropa lahko odigrali važno vlogo v dokončni rešitvi krize.

Izključeni profesorji iz beograjske univerze

BEOGRAD, 29. — Italijanska tiskovna agencija ANSA sporoča iz Beograda, da je skupščina SR Srbije, na osnovi novega zakona, izključila s filozofske fakultete beograjske univerze osem profesorjev, obtoženih delovanja proti interesom socializma. ANSA prav tako poroča, da so izključeni profesorji iz skupine «Praxis» naslovili skupščini SR Serbije, jugoslovanskim filozofskim fakultetam in tisku izjavo, v kateri zavračajo obtožbe.

Wilson v Kanadi

OTTAWA, 29. — Britanski premier Wilson je prispel danes v Ottawo na razgovore s kanadskim ministrskim predsednikom Trudeaujem. Po obisku v Kanadi bo Wilson odšel v Washington, kjer ga bo sprejel ameriški predsednik Ford.

OB ZAKLJUČKU URADNEGA OBISKA V FRANCIJI

Sadat: Prvič po 26 letih možna mirna rešitev na Bližnjem vzhodu

Zadovoljivi rezultati razgovorov z Giscardom D'Estaingom
Kriza v izraelski vladi - Gromiko bo obiskal Sirijo in Egipt

PARIZ, 29. — Egiptovski predsednik Sadat je danes zaključil tridnevni uradni obisk v Franciji, ki je bil tako zanj kot za njegovega sogovornika, francoskega predsednika Giscarda d'Estainga, dokaj zadovoljiv. Uradno poročilo, ki so ga objavili ob Sadatovem odhodu, poudarja predvsem tri važne rezultate obiska: soglasje med Francijo in Egiptom glede velikih problemov mednarodne politike in predvsem glede položaja na Bližnjem vzhodu, sklenitev važne pogodbe za dobavo francoskega orožja Egiptu ter sporazum za znatno krepitev francosko - egiptovskega gospodarskega sodelovanja. Poročilo med drugim navaja, da sta Giscard in Sadat ocenila položaj na Bližnjem vzhodu kot «zelo zaskrbljujoč» ter da sta soglašala o potrebi po pospeševanju iskanja mirne rešitve. Mirna in trajna rešitev na Bližnjem vzhodu pa bo morala upoštevati tri temeljne pogoje: izraelski umik z zasedenih ozemelj, upoštevanje pravice palestinskega ljudstva do lastne domovine ter priznanje pravice vseh držav področja, da živijo v miru v varnih, priznanih in zajamčenih mejah.

O položaju na Bližnjem vzhodu je govoril sam Sadat na tiskovni konferenci malo pred odhodom: egiptovski predsednik je zagotovil, da niti Egipt, niti Sirija ne bosta začela nove vojne proti Izraelu. Še posebno pa je Sadat podčrtal da je danes — in to prvič po 26 letih — možna mirna rešitev na Bližnjem vzhodu. Egiptovski predsednik je dodal, da bosta Francija in Evropa lahko odigrali važno vlogo v dokončni rešitvi spora.

Egiptovski predsednik ni direktno odgovoril na vprašanja časnikarjev v zvezi s pogodbo o francoski vojaški pomoči Egiptu. Dejal je samo, da bo Francija nudila letala tipa «mirage», vendar da je število teh letal mnogo manjše od tistega, ki ga je navajal tisk. Vsekakor se bo egiptovski minister za oborožitev zadržal v Franciji še tri dni na dodatnih pogajanjih za izpolnitev pogodbe o vojaški pomoči.

Optimistične izjave predsednika Sadata glede položaja na Bližnjem vzhodu za sedaj še niso našle ustreznega odmeva v Izraelu, razen v bolj umirjenem tonu izjav izraelskih voditeljev. Tako je prav danes obrambni minister Peres poudaril željo telavivske vlade po sklenitvi dokončnega miru z Egiptom, po drugi strani pa je znatno omejil pomen izraelskih predlogov o nadaljnjem umiku s Sinajskega polotoka. Peres je namreč pojasnil, da izraelski predlogi o umiku čet za 30 do 50 kilometrov v notranjost Sinaja ne predvidevajo evakuacije petrolejskih vrelcev v Abu Rudeisu, niti ne strateško važnih gorskih prelazov Mitla in Gidi. Z drugimi besedami so Izraelci pripravljeni zapustiti samo nekaj kilometrov puščave, kar je prav gotovo premalo, da bi bil Egipt pripravljen na kake važne koncesije. Peresove izjave pa so verjetno tudi posledica ostrih sporov, ki pretresajo telavivsko vlado, in naraščajočega pritiska nanjo. O krizi v izraelskem vodstvu priča današnji odstop ministra za informacije Aharona Jariva, bivšega pogajalca na 101. kilometru. Jariv, ki velja za skrajnega desničarja, je sicer utemeljil svoj odstop z zgolj tehničnimi razlogi, jasno pa je, da bo njegova pobuda še bolj ošibila vlado ter jo še bolj izpostavila pritisku vojnohujskaških krogov.

Perspektive za mirno rešitev bližnjevzhodne krize bodo tudi glavni argument razgovorov, ki jih bo imel sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko v prihodnjih dneh v Damasku in Kairu. V sirskih uradnih krogih so namreč danes potrdili, da bo šef sovjetske diplomacije prispel prihodnjo soboto v Damask.

RIM, 29. — Sindikalna federacija gradbenih delavcev zahteva čimprejšnji sestanek z vlado, na katerem naj bi razpravljali o krizi gradbeništva in o pobudah, ki jih bi bilo treba dati, da se izboljša položaj. Sedaj je že 200 tisoč gradbincev brezposelnih. CGIL, CISL in UIL poudarjajo, da je treba začeti uresničevati načrt o publicizaciji gradbene industrije.

Egiptovski predsednik Sadat

Francoski predsednik G. D'Estaing

Tretji dan procesa v Catanzaru

Catanzarski sodniki so včeraj zavrnili vse ugovore, s katerimi so odvetniki fašističnih prevratnikov skušali doseči prekinitev procesa zaradi pokola v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu. Kljub temu pa Fredovi in Venturovi branilci niso odnehali in za danes napovedujejo nove ugovore. V catanzarskih odvetniških krogih menijo, da bodo prej ali slej prekinitev tudi dosegli in govori se tudi že o datumu novega procesa: septembra letos. Na sliki: Ventura zapušča sodno dvorano ob koncu včerajšnje razprave. Poročilo na 6. strani. *(Telefoto ANSA)*

TISKOVNA KONFERENCA TAJNIKA EVROPSKE MEDPARLAMENTARNE ZVEZE

Jutri v Beogradu medparlamentarna konferenca o sodelovanju in varnosti

Tajnik zveze Carlo Terenzi je poudaril vlogo Jugoslavije v boju za mir na svetu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29, — Tu se bo v petek začela druga medparlamentarna konferenca o evropskem sodelovanju in varnosti. Ob tej priložnosti je bila danes v Beogradu tiskovna konferenca, na kateri je govoril generalni tajnik medparlamentarne unije Carlo Terenzio. Uvodoma je izrazil upanje v uspeh tega beograjskega srečanja evropskih parlamentarcev. Govoril je o rezultatih prve konference te vrste, ki je bila pred dvema letoma v finskem glavnem mestu Helsinkih. Naglasil je prispevek te konference h kasnejšemu delu vladne konference o evropski varnosti in sodelovanju, katere druga faza zdaj poteka v Ženevi. Sklepni dokument, ki so ga sprejeli parlamentarci v Helsinkih, je bil prvi vseobsegajoči dokument o evropskem sodelovanju katerega so sprejele odgovorne osebnosti skoraj vseh evropskih držav v zadnjem 50-letju. Carlo Terenzio je tudi izrazil upanje, da bodo sklepi beograjskega parlamentarnega srečanja ugodno vplivali na tovrstne ženevske razgovore na vladni ravni. Poudaril je, da je prav iz Jugoslavije prišla zamisel o takšnih sestankih parlamentarcev in da je bila Jugoslavija vedno gibalna sila za takšne akcije interparlamentarne unije.

Na konferenci v Beogradu bodo poleg vseh članic unije iz Evrope (odgovorili niso še Albanija, Monako in Ciper) sodelovali tudi predstavniki Združenih držav Amerike in Kanade. Jugoslovanska skupina medparlamentarne unije je kot svoje goste povabila grške parlamentarce, ki bodo neuradno sodelovali na konferenci. To se je zgodilo zaradi tega, ker Grčija, potem ko je bivša vojaška hunta razpustila parlament, ni mogla biti več članica unije. Grški parlament, ki zdaj znova deluje, je že zaprosil za vrnitev v članstvo unije, vendar bodo o tem razpravljali šele na aprilskem zasedanju sveta unije. V zvezi s tem je generalni tajnik unije Carlo Terenzio na tiskovni konferenci naglasil, da bodo vse članice unije srečne, da v svoji organizaciji znova vidijo tudi grške parlamentarce. Sicer pa se bodo beograjske konference udeležili tudi predstavniki nekaterih neevropskih članic medparlamentarne unije ter opazovalci iz združenih narodov in drugih mednarodnih organizacij. Generalnega tajnika združenih narodov Kurta Waldheima bo zastopal Janez Stanovnik, izvršni tajnik Ekonomske komisije združenih narodov za Evropo.

VLADO BARABAŠ

Knjiga «Tito - srečanja z državniki sveta»

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. — Časopisno - založniško podjetje Mladost je izdalo knjigo Djordja Radenkovića «Tito — srečanja z državniki sveta». Delo tega znanega beograjskega publicista in zunanjepolitičnega novinarja govori o več kot tri desetletja dolgi in bogati mednarodni dejavnosti jugoslovanskega predsednika, o njegovem osebnem in posrednem angažiranju pri izgradnji sodobnega sveta, miru, svobode in enakopravnih odnosov. Predgovor h knjigi je napisal tajnik izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. Med drugim je naglasil, da je Tito — internacionalist po poreklu in razredni pripadnosti, po komunističnem in revolucionarnem aktivizmu — graditelj in neumorni branilec jugoslovanske neodvisnosti ter ustvarjalec ne le jugoslovanske zunanje politike, pač pa tudi eden od arhitektov politike aktivnega sožitja in neuvrščenosti, ki se je — kot je Tito sam dejal na kairski konferenci leta 1964 — razrasla v stvarno, napredno platformo razvoja mednarodne skupnosti. Tito je osebnost, ki ne pripada samo nam — poudarja Dolanc — našemu področju, ampak celotnemu svetu, galeriji izjemnih figur našega časa. Radenkovićeva knjiga «Tito — srečanja z državniki sveta» je pomemben prispevek k spoznavanju ogromne vloge tovariša Tita v sodobnih svetovnih gibanjih, ki jim on z močjo svoje misli in dela daje osebni pečat, je tudi naglasil tajnik izvršnega komiteja Dolanc v predgovoru k najnovejši jugoslovanski knjigi o Titu.

V. B.

ŽE V PETEK NOVA ČISTKA V OBČINSKEM SVETU?

Vodstvo PSI za dosledno moralizacijo tržaške občinske in pokrajinske uprave

V primeru zavlačevanj bodo socialisti sprožili krizo v krajevnih upravah

Politični položaj se po seji tržaškega občinskega sveta še ni razčistil, ker so socialisti odločno zahtevali, da se do kraja izvede moralizacija občinskega odbora in to že do petka: v nasprotnem primeru bodo izstopili in sprožili krizo. Njihova zahteva v praksi pomeni, da mora iz občinskega odbora izginiti De Gioia, istočasno pa zahtevajo tudi ostavko demokristjanskega odbornika Verze, ki je vpleten v zadevo ENCO, saj je ustanovi predsedoval prav v razdobju, ko je prišlo do največjih škandalov, ki jih sedaj preiskujejo sodne oblasti.

Razgovori med strankami se torej nadaljujejo in vse zanima, kaj bodo naredili neposredno prizadeti. O De Gioii včeraj nihče ni ničesar vedel in je očitno izginil, tako da ni znano, če bo ostavko podal ali če bo vztrajal na svojem mestu. Vsekakor pa nihče ne bo pristal, da se v občinskem odboru ponovi primer Gasperinija, ki mu je župan na zahtevo njegove stranke (PRI) odvzel pooblastilo, a je, kot to določa zakon, ostal odbornik in prisostvuje vsem sejam odbora. V tem primeru gre za spor znotraj stranke in zadeva nima moralno — kazenskega obeležja, kot ga ima v primeru De Gioie. Mocchi pravi, da ne bo sprejel izvolitve v občinski svet, odstopil pa je že z mesta člana upravnega sveta bolnišnic. Končno se za Lovera sliši, da bo odstopil, čeprav do včeraj nismo še izvedeli, da bi predložil pismeno ostavko.

Kolikor bi do kraja uredili zadevo De Gioie in da bi odstopil z mesta odbornika in svetovalca, bi prišlo v socialdemokratski skupini do verižnih odstopov in novih imenovanj: odstopil je že prof. Lonza, odstopil naj bi De Gioia, za njim Mocchi ne bi sprejel izvolitve, nato bi bil izvoljen Cesare, za njim sledi po vrstnem redu D'Antoni, ki je menda že tudi izjavil, da izvolitve ne bo sprejel, ker se ne šteje več za socialdemokrata in bi prišel na vrsto mlajši uslužbenec IACP Giuliano Rovati.

Kolikor pa bi De Gioia (ali Verza, kar pa je zelo malo verjetno) vztrajal, bi seveda prišlo do krize občinske uprave, kar pa bi pomenilo tudi nova pogajanja in ustvarjanje novega ravnovesja v občinskem odboru ter v spremenjenem političnem okviru mesta na splošno.

Včeraj popoldne je izredni komisar socialdemokratske stranke Nicolazzi odpotoval iz Trsta, tako da stranko trenutno vodi dvojica Pierandrei in odv. Bercé, ki vsekakor nimata lahkega dela.

Politično razčiščenje se bo torej nadaljevalo na jutrišnji seji tržaškega občinskega sveta, na kateri se bo debata o moralizaciji nadaljevala in bodo šele po njej sledile razprave in glasovanja o resolucijah ter o drugih važnih vprašanjih, ki so vpisana na dnevni red.

● **Drevi ob 18.30** bo v krožku za socialne študije «G. Salvemini» na Korzu 12 konferenca na temo «Izgledi socialistov za šolo». Govoril bo član vsedržavne komisije za šolo pri PSI prof. Livio Pesante, sledila pa bo javna razprava.

● **Jutri, ob 20. uri** priredi krožek «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 debato o knjigi Vidalija «Dnevnik XX. kongresa». Uvodno poročilo bo imel dr. Adolfo Scalpelli urednik revije «Italia contemporanea» in dnevnika «L'Unità».

Grob na pokopališču pri Sv. Ani

Grob zadnjih žrtev Rižarne na pokopališču pri Sv. Ani

ZAKAJ SO ZAČELI ISKATI OSTANKE KOMAJ PO TRIDESETIH LETIH?

Potapljači so našli na morskem dnu ostanke žrtev krematorija v Rižarni

Iskanje se nadaljuje na področju pred pomolom čistilnice nafte Esso

Po tednu dni napornega dela potapljačev je iskanje ostankov žrtev Rižarne končno obrodilo prve sadove: včeraj dopoldne so odkrili 8 metrov globoko ostanke trupel, ki so jih nacisti zažgali v krematorijski peči, pepel in tudi kosti pa so nato odvrgli z bližnjega pomola v morje. Našli so kakih deset kosti, med katerimi sta bili piščal in ključnica, ter zobno protezo za spodnjo čeljust. Delo potapljačev se bo v teh dneh nadaljevalo in še bolj pospešilo, saj se je izkazalo, da so bile domneve utemeljene.

Preiskavo je odredil sodnik dr. Serbo in jo vodi načelnik škedenjske karabinjerske postaje Scalabrin. Skupina šestih karabinjerskih potapljačev je pregledala morsko dno od livarne Italsider do naftnega skladišča Esso. Pri tem sta sodelovala tudi policijski potapljač ter profesionalni potapljač Paolo Lavagnini, ki se je prostovoljno ponudil za to delo. Po večdnevnem pregledu dna se je pozornost osredotočila na področje okoli pomola pred nekdanjo čistilnico, s katerega so esesovci odmetavali v morje vreče ostankov upepeljenih trupel. Na dnu, ki je globoko od 7 do 8 metrov je do en meter debela plast blata: očitno potapljači niso mogli segati globlje, zaradi česar so si nabavili posebno napravo, tako imenovano «sorbono», s katero pod visokim pritiskom spravijo skozi debelo cev na površje predmete, ki so na morskem dnu. Kamenje, razne smeti pa veliko blata so skrbno pretresli skozi sito in končno so včeraj odkrili prve človeške ostanke. Pred dnevi so že našli nekaj kosti, ki pa niso bile človeške. Te, ki so jih odkrili včeraj, pa so prav gotovo človeške in so jih poslali na inštitut za sodno medicino, da bi ugotovili starost in spol žrtev. Kosti so našli delno prav pod pomolom, kjer so jih nacisti odvrgli, druge pa so našli do 200 metrov daleč od obale, kamor jih je odnesel morski tok. Pri iskanju je potapljačem pomagal tudi bivši uslužbenec čistilnice, ki je med vojno večkrat opazoval, od kod so metali ostanke v morje.

Zelo dobro obiskano predavanje o slovenski poeziji 19. stoletja

Tudi sinočnje, že drugo predavanje cikla predavanj o slovenski književnosti v Mali dvorani Kulturnega doma v Trstu je bilo izredno dobro obiskano. Predaval je o slovenski poeziji 19. stoletja univ. prof. dr. Boris Paternù, ki ga je predstavil pretežno mladim poslušalcem podpredsednik Narodne in študijske knjižnice prof. Franc Škerlj.

Predavatelj je seveda skoraj polovico svojega predavanja posvetil velikanu slovenske poezije Francetu Prešernu in osvetlil njegov pesniški lik na moderen in svojstven način ter za ilustracijo izbral najprej štiri poezije, nato pa še tista dva znamenita ter še vedno najbolj obravnavana soneta «Življenje ječa» in «Čez tebe več ne bo sovražna sreča», za zaključek pa še «Pevcu». Brala jih je prof. L. Sancinova.

V ostalem delu svoje jedrnate obrazložitve stvaritev naših slavnih pesnikov je profesor najbolj obširno obravnaval pomen Simona Jenka z branjem desetih njegovih pesmi (Za slovo, Plesavca, Vasovalec, Vabilo, Mlinarica, Tesnoba, Med borovjem temnim in popularno Slovensko zgodovino). Sledili so: Levstik (V gozdu), Stritar (Glej drevje), Gregorčič (V celici), Aškerc (Moja muza) in Kette (Pijanec) ter Murn s tremi poezijami (Trenutek, V mraku, Ko dobrave). Za zaključek pa je predavatelj dodal še nekaj značilnosti mladega Župančiča z branjem čudovite «Ti skrivnostni moj cvet» in iskrive «Hi!» — vse v solidno pripravljeni interpretaciji iste recitatorke.

Umetniški večer je z zahvalo predavatelja zaključil prof. F. Škerlj. (Med prisotnimi smo opazili tudi jugoslovanskega generalnega konzula Ivana Renka).

Prihodnjič, v sredo, 12. februarja, bo predaval univ. prof. dr. M. Kmecl o slovenski prozi 19. stoletja.

Pepel žrtev, ki so jih esesovski zločinci sežigali v krematoriju Rižarne, so odmetavali v morje, da bi pač izbrisali vsako sled in dokaz. Zato so pred svojim porazom tudi porušili krematorij in visok dimnik.

Svojega dela pa niso utegnili popolnoma dokončati. V prostoru, kjer je bila krematorijska peč, so namreč ostale tri papirnate vreče (za cement) polne človeškega pepela — posmrtni ostanki zadnjih žrtev Rižarne. Vreče, zasute pod ruševinami, so odkrili delavci Acegata 3. in 4. decembra 1945, ko so čistili notranje dvorišče Rižarne. Poleg omenjenih vreč so odkrili tudi mnogo ožganih človeških kosti in osebnih predmetov. Preiskovalni kriminalistični oddelek policije je o tem odkritju obvestil sodne oblasti s pismom z dne 6.12.1945 (fotokopijo smo objavili v Primorskem dnevniku 5.5.1972), toda sodni postopek proti krivcem se je začel po 26 letih in proces bo šele letos.

Takoj po odkritju v Rižarni se je v okviru Mestnega osvobodilnega sveta ustanovil poseben odbor za svečan pogreb, ki bi moral biti 9. decembra 1945, pa ga je civilna policija po nalogu ZVU surovo preprečila. Uradni pogreb, ki ga je priredila tedanja tržaška občinska uprava, pa je bil 21. decembra. Po cerkvenem obredu pri Sv. Justu so tri krste odpeljali na pokopališče pri Sv. Ani brez nobenega spremstva.

Pred nekaj leti, ko je županoval dr. Mario Franzil, je občina postavila marmornato ploščo tudi na grob zadnjih žrtev Rižarne — toda s tem napisom (samo v italijanščini) «Vittime della guerra — Ex pilatura di Riso — 1943-1945».

Ob takem napisu nihče ne more vedeti, da gre za grob žrtev Rižarne. Zato le redki vedo zanj. Grob je v središču pokopališča, na polju XXVI.

ZA KONCERTNI ABONMA GM

Kvaliteten koncert Tržaške komorne skupine

Sinočnji koncertni nastop Tržaške komorne skupine v Kulturnem domu za koncertni abonma Glasbene matice, je za ljubitelje komorne glasbe pomenil prijetno presenečenje. Čeprav nam člani skupine kot posamezniki niso bili nepoznani, saj smo jih že srečavali bodisi v tržaški operi, bodisi na raznih koncertnih nastopih, smo jih tokrat prvič slišali kot komorno vokalno-inštrumentalno enoto. Predstavili so se kot izjemno kultivirano in muzikalično ter v lepi zlitosti delujoče telo na visoki izvajalski ravni. Glasovi vseh štirih pevcev (sopranistka Gloria Paulizza, mezzosopranistka Elena De Martin, tenorist Giuseppe Botta in baritonist Paolo Loss) so izrazito komornega formata in barvitosti, obe pianistki (Roberta Lantieri in Neva Merlak) pa z iztanjšanim smislom in občutkom za spremljevalno vlogo ter bogatim tehničnim znanjem obdarjeni umetnici. Vse skladbe na programu je skupina izvajala študijsko dognano, intonančno zanesljivo in s popolnim obvladanjem muzikaličnega izraza. To velja tako za Rossinijeve «Passeggiate», kot za Merkujevo «Canto dell'erba secca», Viozzijeve Tri tržaške ljudske pesmi in Zanettovichevo «Ludi carmina», kot še zlasti za Brahmsove ljubezenske speve v tempu valčka («Liebeslieder valzer op. 58») v drugem delu.

Poleg izvajalcev sta bila toplega aplavza dokaj številnega občinstva deležna tudi prisotna avtorja izvajanih skladb Pavle Merkù in Giulio Viozzi.

Kritično poročilo o koncertu bomo še objavili, velja pa že sedaj zapisati, da je Glasbena matica tudi s tem koncertom posredovala svojemu občinstvu lep in umetniško popoln užitek in opravila za medsebojno spoznavanje na glasbenem področju koristno delo.

j. k.

Zoran Mušič zopet v Trstu

Zoran Mušič je po dolgem času spet v Trstu. Sinoči so v galeriji «Forum» v začetku Ul. Coroneo odprli razstavo njegovih del. Gre za zelo «pisano» razstavo, ki obsega najrazličnejšo tehniko in motiviko, pravzaprav eno samo veliko olje in sicer «Kraški motiv» iz leta 1966 in veliko litografij, jedkanic, risb in pastelov, v katerih goriški umetnik, ki že dolgo let živi v Parizu, ostaja zvest svojim najpogostejšim motivom, Krasu, dalmatinskim krajinam in svojim malim konjičkom. Na stene galerije je Zoran Musič razobesil 24 svojih del.

● **Primarij** radiokemijskoterapevtskega oddelka tržaškega središča za rakasta obolenja dr. Sergia Esposita, katerega so pred dnevi obtožili obrekovanja, so začasno odpustili do zaključka preiskav, ki jih o zadevi vodi preiskovalni sodnik dr. Serbo, z dela v bolnišnici.

NA POBUDO SOCIALISTIČNEGA ODBORNIKA VOLKA

Jutri bodo načelniki skupin sklepali o uporabi slovenščine na pokrajini

Razprava se nanaša na popravek dvanajstega člena pravilnika pokrajinskega sveta

V petek se bodo sestali načelniki skupin pokrajinskega sveta in razpravljali o pravilniku dela v zvezi z zahtevo slovenskih svetovalcev, da se poslužujejo na sejah svojega materinega jezika. Sejo svetovalcev je sklical načelnik socialistične skupine Volk, kot je to napovedal na zadnji seji pokrajinskega sveta pred glasovanjem o proračunu. Na seji bo na dnevnem redu razprava in odobritev popravka dvanajstega člena pravilnika pokrajinskega sveta, ki določa:

«Svetovalci slovenske narodnosti lahko uporabljajo slovenščino zato, da lahko bolje in popolneje izrazijo svoja stališča».

O tem popravku je že bilo govora na sejah načelnikov skupin in ga je predlagal takratni načelnik skupine KPI Colli, strinjale pa so se v bistvu vse skupine ustavnega loka, oziroma ni prišlo do polemik. Vendar pa je bila zadeva zamrznjena vse do letošnje proračunske debate, ko jo je ponovno z vso odločnostjo postavil na dnevni red socialistični svetovalec Volk, oziroma ko je že časovno nekaj prej dopustil tako rešitev tega vprašanja pokrajinski tajnik PSI Lucio Ghersi v intervjuju z revijo «Dan».

Seveda pa je ta popravljeni pravilnik pokrajinskega sveta vsebinsko zelo omejen, saj ne dopušča ničesar drugega kot slovenskim svetovalcem, da na sejah pokrajinskega sveta uporabljajo svoj jezik. V bistvu gre torej za mnogo manj, kot že obstaja v okoliških občinah, kjer je poslovanje dvojezično in kjer je pravica do uporabe slovenščine dosledno uveljavljena in tudi mnogo manj od določil, ki jih predvideva o vsi zakonski osnutki in drugi predlogi o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji.

Politično drugačen pa je položaj v občinskem svetu, kjer je sicer zaradi škandalov in ostre polemike to vprašanje trenutno nekoliko v ozadju. V občini je na dnevnem redu resolucija, ki jo je vložil svetovalec KPI Spetič in o kateri se bo moral izraziti občinski svet. Menda se pripravlja druga resolucija strank leve sredine, ki naj bi bila kompromisna in ki naj bi predvidevala predhodni odgovor rimske vlade.

Zagotovilo predsednika Fabbrija

Štivanska papirnica bo redno obratovala

Na deželnem odborništvu za industrijo in trgovino so včeraj preučili položaj, ki je nastal v štivanski papirnici, kjer so kakor znano vpisali v dopolnilno blagajno za pet dni 800 delavcev, to je skoraj vse zaposleno osebje obrata. Sestanka, ki ga je vodil odbornik Stopper, so se udeležili zastopniki vodstva tovarne, pokrajinskih sindikalnih organizacij in tovarniškega sveta. Predsednik družbe «Cartiera del Timavo SpA» Fabbri je zagotovil, da gre za občasno krizo, ki jo je povzročilo zmanjšanje povpraševanja po papirju. Vodstvo tovarne namerava redno nadaljevati s proizvodnjo in ohraniti sedanje število zaposlenih delavcev in nameščencev.

Pred tem se je predstavništvo tovarniškega sveta in sindikalnih organizacij sestalo z deželnimi svetovalci Riguttom (za KD), Zanfagninijem (za PSI), Collijem (za KPI) in Lonzo (za PSDI), katerim je obrazložilo vprašanja, povezana z vpisom delavcev štivanske papirnice v dopolnilno blagajno. Predstavniki svetovalskih skupin so se obvezali, da bodo sprožili vprašanje papirnice na prihodnji seji deželnega sveta.

● **Jutri ob 19.30** bo na sedežu v Ul. S. Zenone 10 kongres sekcije KPI pri Sv. Jakobu.

Razkrinkana tolpa mladih tatov

Po dolgi preiskavi so agenti letečega oddelka tržaške kvesture prijavili sodnim oblastem 21-letnega Silvia Braica iz Ul. Rosani, 20-letnega Gianfranca Umecha iz Ul. Monte d'oro 60, 21-letnega Diega Lopeza iz iste ulice št. 40 in 21-letnega Gina Carlija iz Ul. XXV. aprile. Ti štirje naj bi sestavljali tatinsko tolpo, ki se je za svoje podvige omejevala na tržaško pokrajino in ki je delovala s polno paro približno tri leta. Agenti letečega oddelka, ki jih je vodil marešalo Di Giorgio skupno s podčastnikoma Biancom in Comissom, so jim prišli na sled po neuspelem ropu v trafiki Carle Gerose v Ul. Reni, v katerega pa — kakor kaže po dosedanjih ugotovitvah — niso bili vpleteni. Od takrat dalje so se dokazi proti štirim nepridipravom kar kopičili in agenti so jih tako prijavili ter jim zaplenili precejšen del plena.

Od delovanja tolpe naj omenimo le številne «obiske» v stanovanjih, predvsem v okolici Milj, tatvino motorja laverda in avtomobila ter cele vrste manjših motornih koles, tatvino v Bahiasu v Grljanu in v Delavski zbornici na Trgu Papa Giovanni, od koder so odnesli 150 tisoč lir in še tatvino močnega motorja za čolne. Poleg tega pa naj bi Braico in Lopez zakrivila še ropa v trafiki Angele Kastelliz v Ul. Lorenzetti 36 in v trošarinskem uradu v Ul. Flavia, kjer je zaposlen Zrinko Flego.

Agenti tržaške kvesture so obenem prijavili tudi štiri odkupovalce ukradenih predmetov. Nazadnje pa naj omenimo še nekaj oseb, katere je tolpa okradla: Bianca Spongia por. Masè, Michele Grissani, Roberto Brazzach, Umberto Morassut, Dario Forcari, Lorenzo Derossi, Ilario Poniz, Lucio Ferretti, Luciano Colognatti, Paolo Pintarelli, Enzo Chenda, Mario Crevatin, Carmo Poccecco, Mauro Rassa, Carlo Novel, Franco Stefani, Fulvio Gori, Daniela Zaccolo por. Sferza, Franco Ugrin, Valmi Coren, Maria Grazia Tossi por. Volsi, Silvano Kuret, Irina Caravello in Tullio Pagani.

Danes celodnevna stavka uslužbencev krajevnih ustanov

Danes bo celodnevna stavka vseh uslužbencev občin, pokrajinske uprave, smetarjev, šolskega osebja in drugih uslužbencev krajevnih ustanov. Vsedržavno 24-urno stavko so napovedali sindikati CGIL, CISL in UIL iz protesta, ker krajevne uprave ne izvajajo določil nove delovne pogodbe, čeprav so jo podpisale že pred pol letom. Pokrajinska sindikalna tajništva so se stavki pridružila, tako da bodo tudi pri nas uradi in ustanove zaprti. Delali bodo samo uslužbenci, ki delujejo na področju socialnega ali zdravstvenega skrbstva, vendar samo v nujnih primerih, ki jih je že nakazal sindikat. Današnji stavki se je pridružil tudi avtonomni sindikat Cisal.

Padec vespista iz Gabrovca

Pri padcu z vespo se je včeraj popoldan teže poškodoval 46-letni Guido Maizen iz Gabrovca 16. Maizen se je peljal proti Proseku in je iz še neznanega vzroka padel v bližini Girandol. Pri tem si je zlomil desno lopatico, nekaj reber in se pobil po obrazu. Sprejeli so ga na ortopedskem oddelku, kjer bo ostal dva meseca.

Šolske vesti

Odbor združenja staršev na učiteljišču «Anton Martin Slomšek» vabi vse starše na sestanek dne 1. februarja 1975 ob 17. uri, na katerem se bomo podrobno pogovorili o bližnjih volitvah v nove šolske organe in zbrali predstavnike razredov ter kandidate za liste za šolski svet. Ker je sestanek velike važnosti za nadaljnji razvoj naše šole, se ga prav gotovo udeležite.

Važno opozorilo Kmečke zveze

Kmečka zveza opozarja kmetovalce, ki uporabljajo za prevoze v zvezi s svojim delom tovornjake, poltovornjake ali druga vozila, da se morajo po novem zakonu štev. 298 iz leta 1974 vpisati v seznam prevoznikov «za svoje potrebe» (in conto proprio).

Še samo danes in jutri je čas, da vložijo prošnje na pokrajinski urad za civilno motorizacijo. Izvzeti so samo lastniki vozil z manj kot 5 stoti nosilnosti, ki so do sedaj že imeli razpoznavno znamenje «E». Kdor pa je imel rdečo oznako (po stari licenci), mora vložiti prošnjo za vpis, ki mora vsebovati poleg osebnih podatkov tudi številko stare licence in datum izdaje in vse podatke o vozilu in o vrsti blaga, ki ga prevaža.

Za pojasnila in pomoč naj se člani oglasijo v uradih Kmečke zveze (Ulica Cicerone štev. 8/b) danes od 8. do 12. in od 15. do 18. ure ter jutri od 8. do 14. ure z vsemi potrebnimi podatki.

Kongresni center ob pomorski postaji

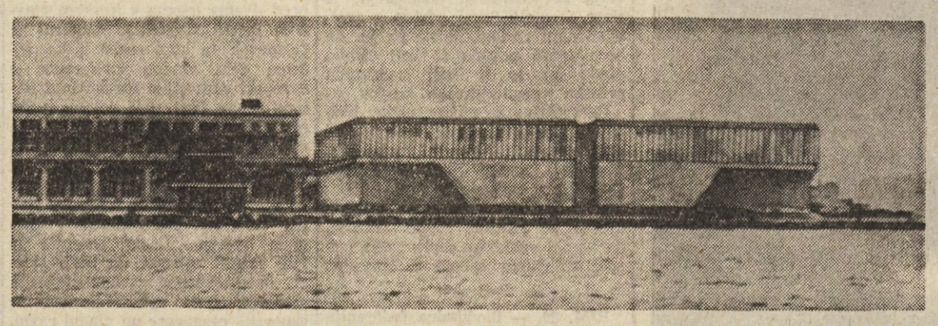

Kakor smo že poročali v našem listu, namerava vodstvo Neodvisne ustanove za tržaški velesejem zgraditi na pomolu «Bersaglieri» ob pomorski postaji novo stavbo, v kateri se bodo lahko hkrati prirejale specializirane razstave in kongresna srečanja. Stavbo nameravajo zgraditi na mestu, kjer stoji danes skladišče štev. 42. Zavzemala bo površino 4000 kv. metrov (50 x 80) in bo visoka okrog 18 metrov (kakor pomorska postaja). V pritličju bo 3.575 kv. metrov razstavnega prostora, v prvem nadstropju pa bodo tri kongresne dvorane (ena s 500 in dve s po 250 sedeži). Vmesni prekati se bodo lahko po potrebi odstranili, tako da bo ves prostor zavzela ena sama dvorana s 1000 sedeži. V drugem nadstropju bodo uradi, restavracija in drugi pomožni prostori. Okrog stavke bo prostora za kakih 1000 osebnih avtomobilov. Načrt za kongresni center je izdelal arh. Clescovich.

● **O zdravstvenih enotah** bo razpravljala rajonska konzulta za Sv. Ivan, ki se bo sestala jutri ob 20. uri na svojem sedežu na Rotondi del Boschetto 3/F.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 30. januarja
MARTINA

Sonce vzide ob 7.30 in zatone ob 17.07 — Dolžina dneva 9,37 — Luna vzide ob 21.15 in zatone ob 8.37

Jutri, PETEK, 31. januarja
VANJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10,4 stopinje, najnižja 6,3, ob 19. uri 83-odstotna, nebo 1 desetinko pooblačen, veter 3 km zahodni, vlaga 83-odstotna, nebo 1 desetinko pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 9,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 29. januarja 1975 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 66-letni Gennaro Barile, 80-letni Ferdinand Ferjančič, 73-letni Santo Pagan, 83-letna Angela Gojak vd. Finzi, 86-letni Cairoli Cirilli, 66-letni Giacomo Tremul, 66-letna Maria Valeria Tessarin vd. Trevisan, 83-letna Maria Colesani vd. Palazzi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Dott. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; INAM, Al Cedro, Trg Oberdan 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Ai due Lucci, Ul. Ginnastica 44.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje — Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Žavlje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VIŠJA KAKOVOST
MERE JOPIČEV OD 42 DO 54
NAŠIVKI
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 796-301
Viale XX Settembre št. 16/III

POMEBNO PODJETJE IZ PRATA, ki proizvaja česana predива, klasična in vzorčasta za vrhnje majice in nogavice išče zadevnega strokovnjaka, ki bi bil pripravljen predstavljati ga na jugoslovanskem tržišču, kjer je podjetje že vpeljano. Nujno je znanje jugoslovanskih jezikov. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika.

Razna obvestila

Kongres slavistov Jugoslavije bo od 21. do 25. maja v Stubiških Toplicah pri Zagrebu in se po posvetil v prvi vrsti strokovnim vprašanjem. Cena dnevnega penziona bo okrog 8.000 lir. Pismene prijave sprejema Slavistično društvo v Trstu, Ul. Geppa 9, do 5. februarja 1975.

SPDT priredi danes, 30. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9:

1. planinski večer

Predaval bo prof. FRANC HABE' o temi:
Po slovaških gorah in jamah ob spremljavi številnih diapozitivov.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Uprava Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu sporoča, da je zaradi bolezni v ansamblu premiera Brechtove igre za pouk **IZJEMA IN PRAVILO** prenesena na **soboto, 1. februarja ob 20.30.**

Ponovitvi: v nedeljo, 2. februarja ob 17. uri in v četrtek, 6. februarja ob 20. uri.

Prosimo za razumevanje!

PD «IVAN GRBEC» - ŠKEDENJ
obvešča, da zaradi odsotnosti predavatelja odpade predavanje
Stojana Spetiča
o ČRNIH MREŽAH
ki je bilo napovedano za danes, 30. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

Predavanja Kmečke zveze

Kmečka zveza vabi na predavanje dr. STANISLAVA OBLAKA
«Kaj moramo vedeti o davkih»
ki bo danes ob 19. uri v srenjski hiši v Mačkoljah (tudi za vaščane iz Prebenega).

Tajništvo Kmečke zveze

SODOBNE SMERNICE V ONKOLOGIJI

Združenje slovenskih medicincev v Trstu vljudno vabi na predavanje

prof. dr. Stojana Plesničarja

iz Onkološkega inštituta v Ljubljani o boju z rakom po nedavnem mednarodnem kongresu za kancerologijo v Firencah.
Predavanje bo jutri, 31. januarja, ob 20. uri v Mali dvorani Kulturnega doma.

KASA

V soboto, 1. februarja, ob 20.30 bo

ALJOŠA ŽERJAL

predvajal v veliki dvorani Kulturnega doma svoje najnovejše filme.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE
IVAN CANKAR
HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA
(Dramska freska v dvanajstih postajah — dveh delih)
Odrska priredba:
JOŽE BABIČ
Scena in kostumi:
VLADIMIR RIJAVEC
Glasbena oprema:
REŽIJA:
JOŽE BABIČ

V nedeljo, 2. februarja, ob 16. uri — izven abonmaja.

OBČNI ZBOR NŠK V TRSTU

Odbor Narodne in študijske knjižnice v Trstu obvešča vse člane NŠK, da bo letošnji redni občni zbor
jutri, 31. januarja 1975
v Trstu, Ul. Geppa 9/II
ob 18.30 oz. 19. uri
Na dnevnem redu je poročilo o delovanju z obračunom za prejšnje ter predračunom za prihodnje leto ter volitve novega odbora.

BCIM
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	641,50
Funt šterling	1524.—
Švicarski frank	255.—
Francoski frank	147,70
Nemška marka	274,50
Avstrijski šiling	38,60
Dinar: debeli	37.—
drobni	37.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
S S G gostuje danes, 30. t.m., ob 20. uri v Piranu s predstavo F. Molnarja «Liliom».

POLITEAMA ROSSETTI
Danes ob 20.30 bo skupina «Associati» predstavila igro D. Fabbrija in D. Lajola **«Il vizio assurdo»**. IV. abonmajska predstava. Rezervacije pri Osrednji blagajni (tel. 36-372 — 38-547).

AVDITORIJ
Drevi ob 20.30 VI. revija Teatro oggi «Renzo in Ana» (Oberösterreich) F. X. Kroetza. Rezervacije pri Osrednji blagajni (tel. 36-372, 38-547).

VERDI
Danes ob 20. uri (za red B—C) ponovitev opere L. Challyja «Sen morda pa ne» in dela Manuela de Falle «Trikotni klobuk».

Kino

La Cappella Underground 19.00—21.30 «Il lungo buio» (Shinobugawa, Japonska, 1973). Režija Kei Kumai. Igrajo Komaki Kurihara, Yasushi Nagata. Premiera.

Ariston 16.00—22.00 «Orlando furioso». Barvni film, v katerem igrajo Mariangela Melato, Ottavia Piccolo, Marilu Tolo, Peter Chtel.

Nazionale 16.00—22.00 «I tre del mazzo selvaggio». Barvni western. Film je za vse.

Excelsior 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.15 «Gruppo di famiglia in un interno». S. Mangano, B. Lancaster, H. Berger. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 «La svergognata». Barvni film, v katerem igrajo Philippe Leroy, Leonora Bini in Barbara Bouchet. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 «Bello come un arcangelo». Lando Buzzanca, Paola Borboni. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Eden 16.00—22.15 «Il saprôfita». Barvni film, v katerem igrajo Valeria Moriconi, Al Cliver, Janet Agren. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 15.30 «Emanuelle». Barvni film, v katerem igrata Silvia Kristel in Marika Green. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Fatti di gente per bene». Barvni film, v katerem igrata Giancarlo Giannini in Catherine Deneuve.

Capitol 16.30 «Amore mio non farmi male». Walter Chiari. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «Esperienze prematrimoniali». Barvni film, v katerem igra Ornella Muti. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 16.30 «Un uomo e una donna». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.30 «Club privè per coppie raffinate». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 «Chinatown». Režija Roman Polanski. Igrata Jack Nichelson in Faye Dunaway. Barvni film.

Ideale 16.00 «L'uomo dai sette capestri». Barvni film. Igrajo Paul Newman, Anthony Perkins, Ava Gardner. Western.

Vittorio Veneto 16.15 «Il bestione». G. Giannini. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Abbazia 16.00 «L'altra faccia del padrino». Barvni zabavni film. Igrata Alighiero Noschese in Minnie Minoprio.

Astra 16.00 «I professionisti». Barvni film. Igrajo Burt Lancaster, Lee Marvin in Claudia Cardinale.

Mignon 16.00—22.00 «Trappola per un lupo». Barvni film. Igrata Jean Paul Belmondo in Laura Antonelli.

Radio 16.00 «Camorra». Barvni dramatičen film. Igrata Fabio Testi in Jean Seberg.

Volta - Milje 17.00 «Tarzan ed i trafficanti d'armi». Barvni pustolovski film. Igrata Ron Ely in Julie Haris.

Predavanja

Drevi bo ob 20.15 v dvorani Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 6. diskusijski večer na temo «Sindikati in vprašanje jezikovne enakopravnosti». Vabljeni zlasti predstavniki sindikatov.

Mali oglasi

AUTOSALONE TRIESTE — CARLI VIRGILIO — 126 73, 127 74, 128 70-74, 1500 C 66, 124 coupè 5 m 68, 850 coupè 70, A 112 74, Citroen 1000 75, Fulvia coupè 67, 125 68, Opel 1000 fam. 70 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulia 10 in Ul. Cologna 7.

Prispevki

V spomin Ferdinanda Ferjančiča darujeta Vlasta in Armid Ukmar 10 tisoč lir za spomenik padlim v NOB v Križu.

V počastitev spomina drage mame ob 2. obletnici smrti darujeta Neva in Marijan 10.000 lir za škedenjsko prosvetno društvo «I. Grbec».

Ob obletnici smrti nepozabnega papana Adalberta Stubla darujeta Lori in Sonja 2.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Ferdinanda Ferjančiča daruje Stanislav Renko 5.000 lir za Slovenski solidarnostni sklad.

Namesto cvetja na grob Ferdinanda Ferjančiča darujeta Luciana in Slavko Štoka 5.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

Namesto cvetja na grob Ferdinanda Ferjančiča darujeta družini Kodrič in Šiškovič 10.000 lir za TPPZ.

V spomin pok. Ferdinanda Ferjančiča, pobudnika zadružništva, daruje Kmetijska zadruga v Trstu 10.000 lir za TPPZ.

V počastitev spomina pok. Ferdinanda Ferjančiča daruje Silvana Valoppi 3.000 lir za Dijaško matico.

SOŽALJE

Ob smrti zaslužnega zadrugarja in neutrudnega organizatorja zadružništva Ferdinanda Ferjančiča izreka Kmetijska zadruga v Trstu globoko sožalje prizadeti družini in sorodnikom.

VPRAŠANJA V DEŽELNEM SVETU

Obrat Whitbread & Heineken v Žavljah namesto svetoivanske pivovarne Dreher?

Lastniki nameravajo prodati zemljišče pri Sv. Ivanu, da bi finansirali gradnjo sodobnega obrata v industrijski coni

Na torkovi seji deželnega sveta je odbornik za industrijo in trgovino N. Stopper načel vprašavanje pivovarne Dreher pri Sv. Ivanu in objasnil sedanji položaj v tem obratu. Pivovarna je bila avgusta lani na robu gospodarskega poloma: stečaju so se izognili s tem, da so obrat prepustili angleško-nizozemski družbi Whitbread & Heineken. V prejšnjih poslovnih dobah je pivovarna delala z izgubo, tako da se je nabral kar precejšen primanjkljaj. Novi lastniki so najprej zaprli podobno pivovarno v Turinu, za tržaško pivovarno pa so pripravili načrt, ki je predvideval prehod na drugo proizvodno področje, kar bi seveda imelo za posledico odpustitev sedanjega osebja.

V zvezi s to namero je deželna uprava stopila v stik z lastniki pivovarne in skušala urediti vprašanje tako, da bi hkrati omogočili prehod na novo proizvodno panogo in ohranitev sedanjega obsega zaposlenosti v svetoivanskem obratu. Na sestankih se je izoblikovala možnost, da bi Whitbread & Heineken nadaljevala s proizvodnjo piva, vendar ne v sedanji pivovarni, ki pa je zastarela in zato nedonosna, temveč v novem obratu, ki naj bi ga zgradili v okviru industrijske cone v Žavljah. Lastniki pivovarne postavljajo naslednje zahteve: vodstvo industrijske cone naj zagotovi družbi zemljišče 40-50 hektarov pri Žavljah, vodstvo Krožnega sklada naj zagotovi primerni finančni posег upoštevajoč dejstvo, da bi nova pivovarna stala 8-9 milijard lir; občinska uprava naj prekliče odlok, s katerim je bilo zemljišče pri Sv. Ivanu, kjer stoji današnja pivovarna, proglašeno za industrijsko področje. Lastniki hočejo skratka prodati zemljišče in iztržiti finančna sredstva, potrebna za gradnjo novega obrata v Žavljah.

Na te zahteve je vodstvo Whitbread & Heineken prejelo odgovor upravitelјev Krožnega sklada, da je priznanje finančnega posega «možno», vodstvo Ustanove za industrijsko cono pa je prav tako v načelu pristalo na zahtevo tovarnarjev. Zdaj se ti pogajajo s tržaško občino, da bi ta preklicala odlok o industrijski namembi svetoivanskega področja. Pri tem naj bi upoštevali tudi «kolektivne interese prebivalstva». Lastniki pivovarne so predstavnikom sindikalnih organizacij zagotovili, da bi v primeru, ko bi bile njihove zahteve sprejete, ne odpustili nobenega delavca vse do trenutka, ko bi bil novi obrat v Žavljah pripravljen na prehod v proizvodnjo.

Občni zbor združenja jusarskih upravičencev za Občine in Bane

Dne 18. januarja je bil v polnem Prosvetnem domu občni zbor združenja jusarskih upravičencev za Občine in Bane. Pobudo, da se uveljavijo pravice jusarskih upravičencev teh dveh vasi, so tako uspešno izpeljali, tudi po zaslugi odv. Borisa Sancina, ki je pripravil statut združenja, zlasti pa po zaslugi pripravljalnega odbora na čelu z Angelom Vremcem, ki je vložil v pobudo dosti časa in zavzetosti.

Iz poročila, ki ga je imel Angel Vremec, predsednik pripravljalnega odbora, katerega so imenovali 17. maja lani, je razvidno, da je bilo opravljeno res veliko delo. K združenju je pristopilo 180 jusarskih upravičencev z Občin in 24 od Banov. Nerešen je za zdaj položaj okrog 75 openskih jusarskih upravičencev, pa tudi tistih Opencev, ki so se izselili tako v mesto ali v notranjost države (46). Število jusarjev, ki živijo v Jugoslaviji, znaša skupno 33 oseb, v raznih krajih po svetu pa se nahaja približno 29 openskih jusarskih upravičencev. 51 openskih upravičencev ni hotelo pristopiti k združenju. Pripravljalni odbor je razen včlanjevanja jusarskih upravičencev in urejanja formalnih zadev okoli registriranja združenja, poslal tržaški občini več predlogov in tudi pritožbe v zvezi z upravljanjem openskih jusarskih zemljišč.

Sledila je živahna diskusija in volitve prvega odbora združenja, ki ga sestavljajo: Angel Vremec, predsednik, Zoran Sosič, Ivan Sosič, Ivan Rauber, Stojan Sosič, Milko Hrovatin, Rudi Sosič za Občine in Ivan Vidav ter Viljem Husu za Bane. V nadzorni odbor so prisotni člani izvolili inž. Milana Sosiča za Opčine ter Leopolda Bana za Bane.

Odbor čakajo pomembne naloge, zlasti da dosego pristojnosti, ki naj bi združenju priznala tržaška občina. Gre za upravljanje približno 407 hektarov zemljišč samo na Občinah, kot je razvidno iz katastrskega popisa iz leta 1822. Prav zato bi bilo potrebno, da bi združenje pri njegovih prizadevanjih podprle vse naše organizacije in politični dejavniki.

NA PODROČJU, KJER MANJKAJO OSNOVNE INFRASTRUKTURE

Prebivalstvo Magdalene nasprotuje novim gradnjam

Ustanovili so poseben odbor, ki naj bi od pristojnih oblasti zahteval spremembe v načrtih za nove stanovanjske gradnje

Prebivalstvo Magdalene je spet odločno dvignilo svoj glas. Zavzetost in skrb za usodo tega mestnega predela ni nekaj novega. Ljudje z zanimanjem in pozornostjo spremljajo že dalj časa zadevo hitre ceste, ki bi po sedanjem načrtu občine hudo prizadela tudi to področje. Obenem ravno tako dolgo opozarjajo občinske oblasti na pomanjkanje raznih socialnih uslug. Manjkajo namreč šole in otroški vrtci (ali pa še zdaleč ne zadoščajo vsem potrebam), ravno tako ni na tem področju dovolj otroških igrišč, parkov, telovadnic, poštnih uradov, lekarn itd. V zameno je javna razsvetljava marsikje nezadostna, ceste so preozke, zanemarjene in celo brez pločnikov, tu in tam so kupi nedovoljeno odvrženih smeti in podobno. Skratka je med prebivalstvom čutiti potrebo po tem, da bi se občinske oblasti končno odločile

V zadnjem času se je tem problemom pridružil še en nov. Na nekem zemljišču med Ul. del Veltro in začetkom Reške ceste naj bi namreč v kratkem zgradili vrso desetnadstropnih poslopij, povezanih med sabo, v katerih naj bi bilo prostora za približno 600 stanovalcev, medtem ko je na isti površini doslej živelo 40 ljudi. Gradbeno podjetje je že zaprosilo za dovoljenje in tako občina kot dežela sta že dali svoje privoljenje.

Prebivalstvo omenjenega področja ob vsem tem meni, da bi oblasti lahko namenile površino, na kateri bodo zrastli novi nebotičniki, v druge namene. Lahko bi na njej uredili dobršen del infrastruktur, ki na tem področju manjkajo, medtem ko bo nasprotno z novimi stanovanjskimi gradnjami in naselitvijo novega prebivalstva problem pomanjkanja ustreznih infrastruktur le še narastel.

V prejšnjih dneh so pri Magdaleni ustanovili poseben odbor, ki naj bi zahteval od pristojnih oblasti, da bi načrt za stanovanjsko gradnjo spet pregledale in spremenile po dejanskih potrebah. V ta namen so se predstavniki odbora po posredovanju predsednika šentjakobske rajonske konzulte pred dnevi že sestali z občinskim odbornikom za urbanistiko De Luco ter obenem zaprosili za srečanje tudi z deželnim odbornikom Giustom, ki pa se vabilu ni odzval.

De Luca je poudaril, da se občinska uprava dobro zaveda vseh potreb področja Magdalene, da pa bo gradbeno dovoljenje kljub temu izdala. Odbor je zato sklenil, da bo nadaljeval s svojo akcijo ter skušal doseči, da bi občina ali vsaj gradbeni podjetje spremenilo svoj gradbeni načrt ter ga prilagodilo položaju.

Poslednje slovo od Ferdinanda Ferjančiča borca za slovenske in delavske pravice

Včerajšnje slovo od Ferdinanda Ferjančiča je poslednjič potrdilo ugled, ki ga je pokojnik užival med tržaškimi Slovenci in naprednimi Italijani. Ob uri pogreba se je v mrtvašnici glavne bolnišnice zbralo veliko ljudi, pokojnikovih osebnih prijateljev, njegovih soborcev iz težkih let protifašističnega boja, soborcev iz prekomorskih partizanskih enot, pristašev in vodilnih predstavnikov iz nekdanjega in današnjega delavskega gibanja v Trstu, ljudi, ki so v našem mestu znali tako kot Ferdinand Ferjančič vseskozi in dosledno hoditi po trdi a častni poti boja za narodnostne pravice Slovencev in po enako trdi in enako častni poti boja za socialne pravice delovnega ljudstva, kateremu je pokojnik zvesto in brez oklevanj služil od svoje rane mladosti do poslednjih let svojega življenja. Zbrali so se tudi mnogi tistih, ki so z njim v prvih letih po osvoboditvi delili napore in bremena dela za lepšo prihodnost naših delovnih ljudi, njegovi bivši sodelavci iz kroga Delavskih zadrug, njegovi somišljeniki v številnih političnih bojih, njegovi tovariši iz vrst tržaških obrtnikov in predstavniki našega današnjega družbenega, gospodarskega in naprednega slovenskega in političnega življenja. Posebej pa so se od dragega pokojnika prišli poslovit njegovi soborci - prekomorci. Med njimi so bili predstavniki I., II. in III. prekomorske brigade, predstavniki osrednjega odbora prekomorskih brigad, predstavniki Zveze borcev iz obalnih občin z vencem in predstavniki naših borčevskih organizacij, bivši španski borci in še toliko drugih pokojnikovih osebnih prijateljev in prijateljev ter znancev njegove ugledne družine. Vsa ta udeležba na pogrebu je dokazala, da je bil pokojni Ferdinand Ferjančič osebnost v tržaškem slovenskem krogu in v tržaškem delavskem gibanju, katere pomen in vlogo bo morala naša tržaška zgodovina še v celoti ovrednotiti.

Predno je pogrebni sprevod nadaljeval pot proti pokopališču pri Sv. Ani, sta se od pokojnika z opisom njegove borbene in delavskemu gibanju posvečene življenjske poti poslovila Marija Bernetič in Claudio Tonel v italijanščini, na samem pokopališču pa v imenu njegovih prekomorskih partizanskih soborcev Danilo Benčina:

«Hudo nam je — je dejal — ko se bivši borci - prekomorci poslavljamo od tovariša, ki je bil med prvimi organizatorji in voditelji prekomorskih brigad. Med preživelimi borci teh brigad ostaja v spominu lik tovariša Ferdinanda Ferjančiča kot neminljivi zgled zavednega in požrtvovalnega borca, ki je kljub svoji skromnosti velik.

Ko obujamo spomin na njegovo delo in življenje, je obračun enostaven: dal je vse, a prejel zelo malo. Njegovo največje plačilo je bila zavest, da je žrtvoval vse svoje sile za boljše življenje delovnih ljudi in za Slovence posebej.

V spoštovanju njegove skromnosti ni primerno govoriti velikih besed in donečih fraz. Njegov boj in delo sta dovolj veliko pričevanje. Spomin v srcih borcev je trajen spomenik, ki ga bomo izročili bodočim pokolenjem.

Ponosni smo, da je živel in delal med nami. Hvaležni smo mu za vse, kar nam je nesebično in širokosrčno dajal. Hvala ti, tovariš Ferdinand.»

S pokopališča smo se vsi razhajali v zavesti, da je odšel še eden iz vrste tistih naših slovenskih mož, ki so se zapisali v našo narodno zgodovino in v zgodovino tržaškega delavskega gibanja z velikimi črkami. Slava njegovemu spominu.

OB 30-LETNICI OSVOBODITVE NA DAN 1. MAJA

Občina Doberdob bo proslavila dan zmage s postavitvijo obeležij na krajih žrtvovanja

Občinski odbor pod vodstvom župana Andreja Jarca pripravlja obsežen program pobud s katerimi bo počastil pomembno obletnico - Sredstva je prispevala deželna uprava

Na seji občinskega odbora v Doberdobu, ki ji je predsedoval župan Andrej Jarc, so razpravljali o proslavi 30-letnice osvoboditve. Ne sestanku so sklenili, da bo proslava dneva osvoboditve 1. maja, torej na dan, ko so slovenske in jugoslovanske partizanske edinice pregnale nacistične okupatorje ter zasedle še preostale primorske kraje in mesta. Takrat so bila osvobojena mesta Gorica, Tržič, Trst in drugi manjši trgi. Občinska uprava v Doberdobu bo torej proslavljala takšne zgodovinske dogodke, kakršne je pisalo naše ljudstvo s krvjo. Nič nima namena odvzemati in nič dodajati, ampak opisati le gola dejstva. Poudariti hoče zmago partizanskega in garibaldinskega orožja nad nacifašizmom ter trajno veljavo slovensko-italijanskega protifašističnega bratstva, na katerem so se normalizirali odnosi med Italijo in Jugoslavijo in ki so lahko edina podlaga za nadaljnje razvijanje sodelovanja v teh krajih.

Prebivalstvo občine Doberdob se je vsem žrtvam boja za svobodo in napredek že oddolžilo, ko je postavilo sredi vasi veličasten spomenik, ki priča o veliki krvavi žrtvi Kraševcev za boljši jutri. Ob 30-letnici osvoboditve pa bodo v občini postavili več spominskih obeležij, in sicer na krajih, kjer so padli partizani, zadeti od nacifašističnih svinček.

V Doberdobu bodo postavili štiri obeležja. Najpomembnejše bo pri Jelenovih, kjer je v kantini izgubilo življenje sedem partizanov. Plošče bodo nadalje vzidali pred Grgoletovo gostilno, za cerkvijo, kjer je padel italijanski partizan iz Modene, ter v Ul. Jezero, vse v Doberdobu, ter ploščo štirim padlim na Poljanah, kjer so takoj po vojni že postavili obeležje.

Poleg obeležij, ki bodo nosila dvojezični napis s kratkim tekstom, ko mu je plošča namenjena, bodo 30-letnico zmage nad nacifašizmom počastili s priložnostno manifestacijo ter razdelitvijo partizanskih knjig mladini.

Danes sestanek za nižjo sred. šolo

Tudi na slovenskih šolah se nadaljujejo priprave za volitve v šolske svete. Starši in učitelji slovenskih osnovnih šol bodo volili v nedeljo, 9. februarja, medtem ko bodo volitve v svete nižjih srednjih šol 16. februarja, v svete višjih srednjih šol pa 23. februarja. Prejšnji teden je enotni šolski odbor za slovensko šolo predložil na didaktičnih ravnateljstvih v Gorici in Doberdobu enotni listi kandidatov staršev.

Na ostalih slovenskih šolah pa se bodo starši dijakov morali še sestati, da bodo sestavili enotne kandidatne liste. Za nižjo srednjo šolo «Ivan Trinko» bo tak sestanek danes popoldne ob 18. uri. Zastopniki staršev iz vseh razredov se bodo namreč sestali, da bi sestavili kandidatno listo šestih staršev za zavodni svet. Na prejšnjem sestanku so sklenili, da bodo za vsak razred predlagali štiri kandidate za razredni svet. Danes pa se bodo sestali kandidati razrednih svetov (skupno jih je 52), da bi sestavili kandidatno listo za zavodni svet.

Enotni šolski odbor bo prihodnji teden sklical sestanke staršev za višje srednje šole, za sestavo enotnih kandidatnih list.

Snega bolj za vzorec kot pa za smuko!

V ponedeljek, in tudi v torek, je po Alpah in Predalpah snežilo, vendar ne dovolj, da bi zadovoljilo nestrpne smučarje, ki imajo zaman pripravljene smučke v shrambi, da bi jih uporabili. V ponedeljek je dobro kazalo; zasnežena je bila vsa Trnovska planota in sneg je segal do višine petsto metrov. Toda snežna plast je bila zelo tanka in sonce, ki postaja iz dneva v dan toplejše, jo je skoraj docela stopilo. V torek popoldne je snežilo po vsej zgornji Soški dolini. Melo je celo v Kobaridu, toda kaj, ko ga je padlo samo kakšen centimeter, odločno premalo za smuko. Celo na Kaninu, kjer so smučišča na višini 2.200 metrov, frontalna motnja, kakor pravijo vremenoslovci padavinski fronti, ni zapustila vidljivejših sledov; samo kakšnih deset centimetrov se ga je usulo; bolj za vzorec kot pa za smuko. Dodati pa je potrebno tudi to, da je izmed vseh smučišč v Sloveniji Kanin še najbolj «pokrit», saj je snežna odeja tako debela, da je smuka možna v Velikem grabnu in tudi do «C» postaje se najbolj izkušeni smučarji lahko spuščajo. Kar zadeva smučišče na Kaninu, naj sporočimo razveseljivo novico, da je podjetje ATC Bovec kupilo v Franciji dve vlečnici, dolgi po 300 in 400 metrov, ki ju bo v kratkem montiralo: eno v Velikem grabnu, drugo pa pod Skripe.

Včeraj je bilo na Goriškem neverjetno toplo, na Kaninu pa so imeli čudovito toplo vreme. Trobentice in zvončki cvetejo že ves mesec, prav tako tudi mačice. Kakor se to čudno sliši, vendar je pomlad v zraku. Ali bo takšno vreme še trajalo [illegible] pritrjujemo tistim, ki živijo od zemlje. Kaj pa smučarji in tista naša mladež, ki je bila prikrajšana za užitek smučarskega tečaja in za toliko smučarskih nedelj? Ali bodo res preživeli zimo brez užitkov, ki jih nudi snežena opojnost? Bojimo se, da ja!

KLUB «SIMON GREGORČIČ» v Gorici

vabi danes, 30. januarja, ob 20.30 v klubsko dvorano na Korzu Verdi 13, kjer bo znani goriški popotnik

MILADIN ČERNE

prikazal svoje filme o POTOVANJU PO JUŽNI AMERIKI V LETU 1974

Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo slik Antonije Rožič iz Števerjana.

RAZGOVOR Z DOLGOLETNIM RAZNAŠALCEM PARTIZANSKEGA DNEVNIKA

Karlo Velušček je vse svoje življenje posvetil rasti naše narodnostne skupnosti

Leta 1918 je kot prostovoljec stopil v slovensko vojaško enoto na severni meji - V drugi svetovni vojni je bil terenec, nato pa partizan - 18 let je raznašal slovenske liste in revije

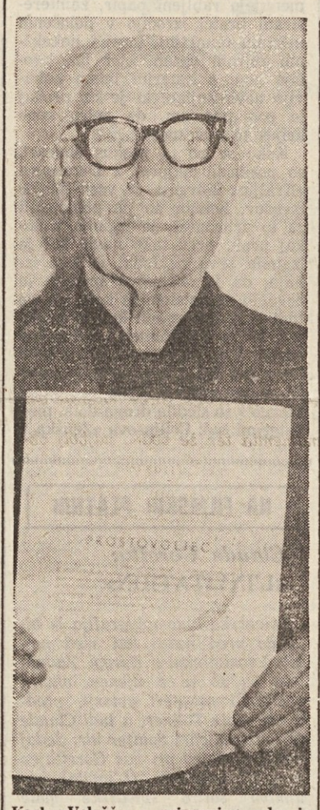

Karlo Velušče s priznanjem, da je kot prostovoljec stopil v slovensko vojaško enoto na severni meji l. 1918

V mestu skorajda vsi starejši Slovenci poznajo Karla Velušča, dolgoletnega raznašalca Primorskega dnevnika, Soče in drugih slovenskih revij. Zadnja leta je naš Karlo stopil v pokoj in je opustil vsakršno dejavnost. Spomini na njegova mlada leta ter na čase, ko je po naših vaseh raznašal dnevnik pa ne minejo. Zaradi tega nas od časa do časa obišče in se v uredništvu nekoliko porazgovori, poizve, kako je danes z raznašanjem ter z raznimi drugimi stvarmi, potem pa se srečen, da je vse v redu, poslovi. Prejšnji dan nas je Karlo Velušček spet obiskal: izkoristili smo priložnost, da smo z njim nekoliko pokramljali.

Rodil se je 13. maja leta 1896 na Žagi pri Bovcu, kjer je oče bil avstrijski finančni stražnik. Že v mladih letih se je moral Karlo z družino preseliti v vasico Visco pri Vidnu. Tu je namreč njegov oče dobil novo delovno mesto. V tej vasici je dokončal italijansko osnovno šolo. Ko je bil star 10 let, se je družina spet preselila, in sicer v Ulico Rabatta v Gorici. V mestu je Karlo obiskoval slovensko gimnazijo, ki je takrat bila v stavbi v Ul. Mamelli. Kot vajenec se je nato zaposlil v neki goriški trgovini jestvin.

Medtem je v naših krajih začela razsajati vojna vihra. Kot avstrijski vojak je odšel na vzhodno fronto v Karpate, kjer je bil leta 1916 ranjen. V bolnišnici je preživel dva meseca, potem pa so ga spet poslali na fronto. Ko pa se je avstrijska vojska umaknila proti zahodu, je Karlo Velušček novembra 1918. leta stopil kot prostovoljec v slovensko vojaško enoto na severni meji. Ko nam je o tem govoril, je iz aktovke potegnil priznanje, ki so mu ga nedavno izročile jugoslovanske oblasti zaradi njegovega prestopa v slovensko vojaško enoto. Tu je bil do oktobra 1920, potem pa se je spet vrnil v Gorico.

Pri goriškem občinskem podjetju se je 1922 zaposlil kot tramvajski sprevodnik. To službo je opravljal do 1935. leta, ko so ga upokojili, ker je tramvajsko podjetje prevzela druga družba. V tem času pa je Karlo Velušček veliko pretrpel zaradi svoje ljubezni do slovenskega naroda. Delovni tovariši so ga zaničevali ter zmerjali. Najhujše zlo pa mu je storilo vodstvo podjetja, ko ga je kaznovalo, ker je govoril slovensko. Za 13 mesecev so mu odvzeli sprevodniško mesto in je za kazen moral v tem času čistiti in urejevati tračnice.

V času zasilnega pokoja se je lotil raznovrstnih poklicev. Bil je trgovski pomočnik, težak, pomagal je raznim šoferjem pri tovorjenju blaga. To je opravljal vse do leta 1941, ko so ga poslali v posebni bataljon (battaglione speciale) v Montecchio, kjer je preživel nekaj mesecev. Po vrnitvi je kot terenec nosil živež in obleke partizanom nad Bovcem. Za pomoč, ki jo je nudil partizanom, so izvedele takratne tukajšnje oblasti in je zato odšel v partizane. To je bilo 1. marca 1944. leta. Velušček se je takoj vključil v partizansko enoto komanda mesta Bovec, kjer je bil do konca maja naslednjega leta.

Po končanih vojnih grozotah se je v Gorici vključil v Demokratično fronto Slovencev. Obenem je v tem času začel raznašati Primorski dnevnik in Sočo. Še danes se vse dobro spominja. Okoli pete ure se je s kolesom peljal do železniške postaje, kjer je dobival naš dnevnik in ga dostavljal raznašalcem v slovenskih vaseh. Enkrat tedensko pa je raznašal tudi Sočo, ki so jo tiskali v Gorici, ter slovenske revije. Svoje delo je vsak dan vestno opravljal. S kolesom pa je bilo precej težavno prevoziti vse naše vasi. Zato si je kupil motorno kolo, s katerim je delo opravil v krajšem času.

Po 18 letih nepretrganega raznašanja slovenskega časopisa je Karlo Velušček stopil v zaslužen pokoj. Sedaj ga ob lepih vremenih vidimo po goriških ulicah, drugače pa raje ostaja doma.

V družini Sonje in dr. Karla Primožiča se je rodil sin. Znanci in prijatelji jima iskreno čestitajo, novorojenčku pa želijo obilo sreče in uspeha v življenju.

Predavanja

Kmečka zveza obvešča kmetovalce iz Števerjana, da bo danes, 30. januarja, ob 19. uri na sedežu prosvetnega društva «Briški grič» govoril o vzgoji in varstvu vinske trte inž. Kosta, profesor na Kmetijskem inštitutu v Novi Gorici. Zaradi zanimivosti predavanja so kmetje s tega dela Brd vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo.

Prosvetno društvo «Danica» na Vrhu priredi jutri, 31. januarja, ob 20. uri na sedežu pri Črncih predavanja Romana Rodara o «Potovanju po Sovjetski zvezi». Predavatelj bo prikazal številne barvne diapozitive.

Prosvetno društvo «Skala» v Gabrjah priredi jutri, 31. januarja, ob 20. uri v osnovni šoli predvajanje kratkometražnih filmov učitelja Zdenka Vograča. Prikazali bodo razne filme o dogodkih pri nas ter o potovanju po Madžarski.

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske gimnazije - liceja «Primož Trubar» v Gorici vabi vse starše dijakov te šole na roditeljski sestanek, ki bo v ponedeljek, 3. februarja ob 18. uri v prostorih te šole v Gorici, Ul. Croce 3. Sestanek je važen predvsem zato, ker bodo starši ob tej priliki izbrali in predložili enotno kandidatno listo za razredne, zavodni in disciplinski svet.

Ker smo tik pred zapadlostjo roka za predložitev kandidatnih list, vabimo starše, da se udeležijo sestanka polnoštevilno. Vsa podrobnejša pojasnila in navodila bodo dobili na sestanku samem.

Ravnateljstvo učiteljišča «S. Gregorčič» v Gorici obvešča, da bo v torek, 4. februarja ob 18. uri v šolski risalnici v Ul. Croce 3 roditeljski sestanek.

Starši dijakov učiteljišča in tečaja za otroške vrtnarice ali njihovi namestniki so vabljeni, da se sestanka udeležijo.

Razstave

V soboto, 1. februarja, ob 20. uri bodo v kavarni «Teatro» v Gorici odprli razstavo slikarke Noris Bevilacqua Ferfolja. Razstava bo odprta do 20. februarja.

V Jamljah umrl Andrej Legiša

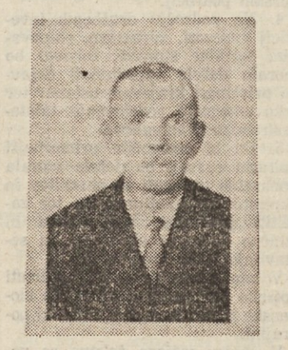

V torek je v tržiški bolnišnici za vedno zatisnil oči Andrej Legiša iz Jamelj.

Pokojnik se je pred 80 leti rodil v Jamljah, kjer je preživel vse svoje življenje. V prvi svetovni vojni je oblekel suknjo cesarske vojske. Ob vrnitvi v rojstni kraj je, kot njegov oče, začel obdelovati zemljo. Spoznal se je z Amalijo Coljo iz Doberdoba, s katero se je tudi poročil. V njunem zakonu je zraslo šest otrok, od katerih so štirje še živi.

Komaj si je uredil družino, je privihrala druga svetovna vojna. Leta 1943 so ga odpeljali v Nemčijo, kjer je v ujetništvu ostal do osvoboditve. Potem se je spet vrnil domov, na svojo kmetijo. Leta 1949 ga je žena Amalija prezgodaj zapustila. Tako je Andrej Legiša moral sam vzgajati otroke, dokler se niso zaposlili.

V zadnjih letih, ko ni imel več moči, da bi lahko kmetoval je užival zaslužen pokoj. Bil je zvest čitatelj našega dnevnika in vsako jutro, še posebno v zadnjih letih, ko je imel več časa na razpolago, je nestrpno čakal raznašalko. Prizadetim sorodnikom naše iskreno sožalje.

SPET PROMETNA NESREČA NA MAJNICI

AVTOMOBIL TRČIL V TOVORNJAK: DELAVEC IZGUBIL ŽIVLJENJE

Žrtev je 54-letni Felice Bascher iz Podgore

Voznika avtomobila sprejeli v videnski bolnišnici

Majnica je vedno bila prizorišče številnih, in na žalost večkrat, hudih prometnih nesreč. Zaradi široke in ravne ceste avtomobilisti pritiskajo na plin več kot je treba, čeprav so na cesti številni prometni znaki, ki prepovedujejo brzino več kot 50 km na uro.

Zadnja nesreča se je na tej cesti pripetila v torek zvečer, okoli 22. ure. Pri njej je ena oseba izgubila življenje, drugo pa so odpeljali v vidensko bolnišnico. Žrtev prometne nesreče je 54-letni delavec v podgorski predilnici Felice Bascher iz Podgore, Ulica 4. novembra 3. Voznika avtomobila, 35-letnega Giuliana Oliva iz Ulice Formica 4, so najprej sprejeli v goriško bolnišnico nato v oddelek za oživljanje videnske bolnišnice, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

Vzroki nesreče so še povsem nejasni. Olivo in Bascher sta se pozno zvečer vračala iz Gradišča proti domu, ko je voznik pred restavracijo «Al fogolar» z vso silo trčil v prikolico tovornjaka. Šofer težkega vozila, 32-letni Luigi Garlant iz Gonarsa, je povedal, da je že izstopil iz kabine, ko je slišal močan tresk. Sam je poklical rešilec. Za Bascherja so bila vsa prizadevanja zdravnikov zaman, izdihnil je že takoj po nesreči.

Pokojnik, ki je bil zelo znan v Podgori, zapušča ženo in dva otroka. Starejši sin je lastnik bara pred glavnim vhodom podgorske predilnice.

V ŠTEVERJANU, GORICI IN DOBERDOBU

Tri predstave «Hlapca Jerneja» v izvedbi PDG iz Nove Gorice

Redna gledališka gostovanja pomagajo oblikovati v ljudeh potrebo po odrski umetnosti

Nedeljsko gostovanje v Kulturnem domu v Trstu bo 45. Toliko je bilo namreč doslej ponovitev Cankarjevega «Hlapca Jerneja in njegove pravice», s katerim je Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici pričelo svojo letošnjo sezono. Po premierski predstavi in reprizi že v polovici septembra so sledile ponovitve za novogoriške šole, potem pa je igralski ansambel PDG krenil na dolgo pot po Primorski ter to izvrstno delo našega klasika predstavil množici ljubiteljev gledališča in slovenske besede, med katerimi je bila tudi šolska mladež širom po severnoprimorskih občinah.

Preden bo novogoriški gledališki ansambel začel novo pot k svojemu občinstvu, tokrat z Molierovim «Georgom Dandinom» drugim letošnjim gledališkim komadom, je prišel v goste k nam, zamejcem. Na Goriškem je odigral tri predstave, na Tržaškem pa bo odigral eno, tisto, ki je na sporedu v nedeljo v Kulturnem domu.

«Vizum» — če tako lahko rečemo — za gostovanje je izstavil Stalno slovensko gledališče iz Trsta, ki je hkrati pripravilo razpored gostovanj. Le-ta so bila na sporedu od nedelje do torka na Goriškem, začenši s prosvetnim domom v Števerjanu, Katoliškim domom (oratorij Domenico Savio) v Gorici ter z zadnjo, torkovo predstavo v rekreatoriju župnišča v Doberdobu. Vse te dvorane je namreč Stalno slovensko gledališče vzelo v najem ter v njih prikazalo Hlapca Jerneja, izjemno gledališko delo, ki je velik krog zamejcev privedlo na pot vedno lepega in pravičnega. Stane Raztresen je bil v vlogi hlapca Jerneja prepričljiv kot vedno ter je s svojimi stvariteljskimi sposobnostmi omogočil globlje doživljanje Jerneja v njegovem neutrudnem iskateljstvu pravice. Predstave so zaživele polnokrvno tudi zavoljo dobro odigranih vlog ostalih članov ansambla.

S takšnim svojim delom opravlja Primorsko dramsko gledališče dragoceno vlogo nosilca umetniških in široko kulturnih hotenj novogoriške regije ter je to svoje poslanstvo preneslo tudi med Slovence v zamejstvu, ki jim je gledališka dejavnost (poleg zborovskega petja) ena izmed osnovnih prvin, ki ohranjujejo narodno bit.

Vse predstave so bile dobro obiskane, kar upravičuje trditev (zlasti če upoštevamo tudi uspešen potek enotne gledališke sezone v Gorici), da se skozi redne gledališke predstave na Goriškem, kjer gledaliških tradicij nismo imeli in jih nemara kljub vsemu še vedno nimamo, postopoma oblikuje gledališka publika, kakor vidimo že dovolj redna in hvaležna, kar vse skupaj predstavlja podlago za obstoj in delovanje vsakega stalnega gledališča, tudi pri nas.

Ob tem pa se sama po sebi ponuja še druga ugotovitev, da namreč Primorsko stalno gledališče s svojimi nastopi na Goriškem, pa v Beneški Sloveniji in na Tržaškem, kakor tudi s svojimi ljudmi, ki pri teh nastopih sodelujejo, povezuje našo in domovinsko stvarnost in predstavlja zato takšna oblika sodelovanja pomembno pomagalo pri krepitvi zavesti naših ljudi o svoji pripadnosti širši slovenski jezikovni in kulturni sredini.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Black — Cesar il padrino nero». F. Williamson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CORSO 17.00—22.00 «Il dio sotto la pelle». Dokumentarni barvni film F. Quilicija. Prepovedano mladini pod 14. letom.

MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Electra glide». R. Blake in B. Green Bush. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.00—22.00 «Bellissima superdotata cercasi ...per pose particolari». A. Kuksch in D. Augustin. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom

CENTRALE 17.00—21.30 «Tre canaglie per l'inferno». A. Ghidra. Barvni film.

Tržič

AZZURRO Zaprto.

EXCELSIOR 16.00—22.00 «La bomba di Kansas City». Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 «Il potere è di satana». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Tukaj ni boga», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Stanje normalno», francoski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Nekaj se premika v mraku», nemški barvni film ob 20.00.

RENCE «Tri ure do zmage», ameriško-jugoslovanski barvni film ob 20. uri.

PRVAČINA «Potovanje z mojo tetko», ameriški barvni film ob 20.00.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 28-79.

LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72-340.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pokojnega Zvonka Lupinca iz Štandreža darujeta prosvetno društvo «Danica» in Zveza borcev z Vrha 10.000 lir v sklad za gradnjo doma «Andrej Budal» v Štandrežu.

V torek je v tržiški bolnišnici v 80. letu starosti preminil

Andrej Legiša

iz Jamelj

Pogreb bo danes ob 15. uri iz kapele tržiške bolnišnice na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sinova Jožef, Mirko, hčeri Marija in Pierina z družinami

Jamlje, 30. januarja 1975

DOKUMENT DEŽELNE KONZULTE O IZSELJENSTVU

Emigranti ugotavljajo predlagajo, zahtevajo

Zahteva se uradno priznanje slovenske manjšine tudi v videnski pokrajini

Kot smo povedali v poročilu o zasedanju deželne konzulte o emigraciji, so organizacije ALEF, ERAPLE-ACLI, Ente Friuli nel mondo, Zveza slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije skupaj z deželnimi federacijami CGIL - CISL - UIL predložila predsedstvu skupen dokument s svojimi zahtevami, ki ga je na zasedanju samem podpisal tudi predstavnik organizacije Pal Friul. Ker gre za pomemben enoten nastop večine emigrantskih organizacij skupaj z deželnim delavskim gibanjem, se nam zdi potrebno, da bralce podrobneje seznanimo z vsebino dokumenta.

Podpisniki dokumenta na začetku ugotavljajo, da mora deželna uprava začeti z drugačno upravno politiko, ki naj temelji na novih, tesnejših stikih s sindikalnimi organizacijami. To pa zato, da se zagotovi stalen in konkreten dialog z vsemi komponentami deželne skupnosti, tako s krajevnimi ustanovami, gorskimi skupnostmi in urbanističnimi konzorciji, ki naj imajo možnost vpravanja na izbire deželnih oblasti ter na metode njihovega dela.

Ta potreba izhaja iz dosedanjih negativnih izkušenj, pa tudi iz prepričanja, da mora vsaka diskusija o emigraciji sloneti na celotnem družbenem in gospodarskem kontekstu, katerega del je. To je toliko bolj res danes, ko se kritika dosedanjega razvojnega sistema ne omejujejo zgolj na njegove negativne posledice, med katerimi je prisilno izseljevanje na pomembnem mestu, temveč odpirajo vprašanje sistema samega, investicijske politike, soudeležbo javnih ustanov, zaposlitvene politike in sploh posegov deželne uprave.

Kot prvo dejanje prenovitvenega procesa omenjajo podpisane organizacije potrebo po stalnem soočanju deželne uprave z emigrantskimi in delavskimi organizacijami sploh.

Dalje zahtevajo, da se konzulta o emigraciji čimprej ponovno skliče, da prouči možnosti rešitve iz sedanje krize in se izreče o osnovnih gospodarskih in družbenih problemih v deželi. V tem okviru naj bi tudi konzulta prispevala k politično jasni označitvi vloge krajevnih ustanov, njihovih konzorcijev, gorskih skupnosti in urbanističnih komprenzorijev.

V zvezi s tokratnim zasedanjem konzulte so podpisane organizacije mnenja, da morajo enotno prispevati k uradnim predlogom, ki jih bo deželno predstavništvo predložilo državni konferenci o emigraciji.

Ti predlogi morajo slediti na slednjim splošnim ugotovitvam:

1. Analizi vzrokov in načina emigracije mora slediti tudi navedba sredstev, s katerimi bi se emigracijo moglo vsaj omejiti, če že ne preprečiti. Glede tega podpisane organizacije opozarjajo na gradivo, ki so ga v zadnjih petih letih izdelale na konferencah, srečanjih in kongresih, ter na predloge, ki so jih izrazile v konzulti sami.

2. Poleg tega navajajo še naslednja delovna področja:

a) jasno razmejitev med nalogami dežele in države pri družbenogospodarskem programiranju;

b) ustanovitev državnih industrijskih podjetij v deželah, ki jih je emigracija najbolj prizadela;

c) koordinacijo pobud posameznih dežel v korist emigrantom.

Glede specifičnih posegov, ki naj omejijo negativne posledice emigracije, navajajo naslednje:

a) ustanovitev centrov, ki naj v tujini nudijo informacije in poklicno pripravljajo emigrante;

b) dejavnost, ki naj emigrantu omogoči kar najbolše poznavanje dežele, v kateri dela;

c) skrb za delovni, družbeni, finančni in stanovajski položaj emigranta, da se doseže njegova enakopravnost z domačimi delavci.

Na področju zaščite emigranta bo treba napraviti naslednje:

a) država naj s specifičnimi posegi zagotovi vključitev emigrantov v proizvajalno dejavnost doma v primeru, da bi bili ti primorani prisilno se vrniti domov;

b) z diplomatskimi akcijami naj se dosežejo dogovori z državami, v katere je usmerjena emigracija, da bodo emigranti enakopravni z domačimi delavci glede socialnega in starostnega zavarovanja;

c) s preferenčnimi posegi naj se zagotovi zaščita emigrantovih prihrankov;

d) pristojni državni organi naj ovrednotijo prispevek sindikalnih organizacij v mednarodnih pogajanjih o družbeni zaščiti in ekonomskem tratmanu;

e) konzularni uslužbenci, ki se ukvarjajo s socialnimi uslugami, naj se izbirajo med voditelji sindikalnih organizacij, da se omogoči vključitev emigranta v sindikalno življenje države, v kateri dela;

f) organizirajo naj se skupni centri, v katerih bodo emigranti lahko preživljali počitnice;

g) v največji meri naj se reklamizirajo vse vesti, ki bi utegnile zanimati emigrante, ki bi se želeli vrniti domov, ter naj se finančno podpre italijanski tisk v tujini;

h) s primernimi zakonskimi ukrepi naj se emigrantom omogoči prihod na volitve domov;

i) država naj prispeva k odpiranju sedežev organizacij, ki delujejo v tujini;

j) pri konzularnih centrih naj se ustvarijo šole za pouk italijanščine ter za poklicno usposabljanje emigrantov in njihovih sinov;

k) socialna zaščita mora biti emigrantu zagotovljena vse od njegove vrnitve domov, da se bo tako lažje vključil v domačo družbo.

Poleg omenjenih posegov, ki se tičejo države, zahtevajo podpisane organizacije tudi učinkovitejšo politično akcijo dežele. Iz današnje težke situacije ni izhoda brez organskih posegov, ki naj premostijo neravnotežja med posameznimi področji in posameznimi gospodarskimi sektorji v deželi in zagotovijo porast sposobnosti; predvsem nujni so naslednji posegi:

1. Dežela naj ponovno zahteva od države poseben prispevek v skladu s čl. 50 deželnega statuta.

2. V industrijskem sektorju naj dežela zahteva večjo prisotnost industrije z državno udeležbo; investicijska politika naj zagotovi razvoj industrije na najbolj prizadetih področjih; podpre naj se razvoj obrti, da bo ta postala konkurenčna in da bo omogočala primeren zaslužek.

3. Na kmetijskem področju naj dežela podpre razvoj posesti neposrednih obdelovalcev, tako posameznih kot zadružnih, ter naj vzpodbuja zadružništvo; pri tem se conski načrti kažejo kot najboljše sredstvo. Obenem naj dežela skrbi za zaščito tal ter s primernimi sredstvi zagotovi bonifikacijo predvsem gorskih področij.

4. Na področju družbenih investicij (prevozi, zdravstvo, stanovanja, socialne storitve, šolstvo) bo morala dežela vzpodbujati dejavno prisotnost krajevnih ustanov ter tako omogočiti sodelovanje zainteresiranega prebivalstva.

5. Da bi omogočila primernejši kulturni razvoj, bo dežela morala konkretno ukrepati za ohranitev in okrepitev plurikulturalizma ter zaščititi jezikovno, zgodovinsko in etnično bogastvo skupnosti, ki sestavljajo naše prebivalstvo.

V tem okviru je treba podčrtati potrebo po uradnem priznanju slovenske manjšine tudi v videnski pokrajini.

V okviru višjega šolstva se postavlja problem ustanovitve samostojne furlanske univerze.

6. Izolacijo dežele je treba premostiti z okreoitvijo prometne mreže.

7. Deželni odbor naj sproži pri parlamentu vprašanje reforme vojaških služnosti, da se tako odstrani huda ovira gospodarskemu in družbenemu razvoju dežele.

Ta platforma, poudarjajo ob koncu dokumenta podpisane organizacije, naj ne bo le ekspoze za rabo deželnega odbora, ampak naj postane predmet razprave v deželnem svetu, da bo tako lahko zastopstvo dežele prineslo na državno konferenco ugotovitve in predloge, ki bodo izraz politične volje zakonodajnega organa in torej celotnega prebivalstva.

KOLIKO STANE OBRAMBA

Pred nedavnim so vse agencije na svetu objavile vest, da imajo ZDA letos največji vojaški proračun v vsej svoji zgodovini, kajti sicer bogata dežela je namenila «obrambi» nič manj kot 83 milijard dolarjev, kar je približno 50 tisoč milijard lir. To je vsekakor velikanska vsota, pa čeprav gre za Združene države. Te dni pa je agencija UPI objavila še bolj zanimive zadevne podatke, da je namreč ves «miroljubni svet» porabil za vojsko v desetletju od 1963. do 1973. leta nič manj kot 2.500 milijard dolarjev, kar bi v naših lirah pomenilo poldrugi trilijon oziroma en milijon in pol milijard lir.

Samo ob sebi se razume, da sta v ta namen največ porabili dve najmočnejši državi na svetu, ZDA, ki so za oboroževanje dale 765 milijard dolarjev, kamor pa ne smemo prišteti «dodatkov», ki jih je ameriški kongres odobril za vojno v Vietnamu v letih, ko so bile ZDA v «umazani vojni» docela angažirane, Sovjetska zveza pa je v istem času namenila oboroževanju 647 milijard dolarjev.

Od velikanske vsote, ki jo svet daje svoji tako imenovani varnosti, odpade 45 odstotkov na severnoatlantsko vojaško zvezo, torej na pakt NATO, 39 odstotkov pa odpade na zvezo varšavskega pakta, to se pravi na vzhodnoevropski socialistični svet, ostalih 16 odstotkov ogromne vsote 2.500 milijard dolarjev to se pravi čedno vsoto 400 milijard dolarjev, oziroma 240 tisoč milijard lir pa je v tem času porabil za oboroževanje ostali svet.

Kaj vse bi mogli z 2.500 milijardami dolarjev, oziroma s poldrugim milijonom milijard lir na svetu napraviti, prepustimo sodbo bralcu. Seveda, če bo sploh zmogel obseg tolikšnih sredstev dojeti.

Nabrežinski prosvetni in športni delavci so delali obračune in sprejemali sklepe

V Prosvetnem domu v Nabrežini je bil v nedeljo občni zbor PD «Igo Gruden» in športnega društva «Sokol», na katarem je bil tudi govor o odnosu med med prosveto in športom

LEPA LASTNOST SOVJETSKEGA ČLOVEKA RAZKRIVA TUDI NEKO SLABOST

Hočeš kupiti knjigo, ki te zanima? Poskrbeti boš moral zanjo - papir

V SZ se veliko bere in veliko tiska - Tiskarne in založništva pa so v težavah zaradi pomanjkanja papirja - Za določene izdaje moraš zbrati določeno količino «makulature»

Ko je pred kakim poldrugim desetletjem zahodni svet začel «odkrivati» Sovjetsko zvezo in se je čez noč poleg številnih poslovnih ljudi znašlo v Moskvi in drugod po Sovjetski zvezi večje število tujih časnikarjev in publicistov, so vsi, prav vsi ugotavljali, da sovjetski človek veliko bere. V sovjetskih mestih, so pisali, naletiš povsod na človeka s knjigo v roki, celo v mestnih avtobusih, v vagonih podzemeljske železnice, v parkih, povsod. O tem, da se v Sovjetski zvezi veliko bere, ne govori le ta zunanji videz, pač pa to potrjuje statistika, ker je SZ država z največjim številom «naslovov», ki se objavljajo v letu dni, pa čeprav hkrati porabijo več «tiskanega papirja» na prebivalca Švedi, ljudje v ZDA in na Japonskem, kjer pa odpade precejšen del «tiskanega papirja» na dnevni tisk, ki je ne le zelo razširjen, pač pa tudi količinsko bogat, saj vemo, da imajo posamezni ameriški listi tudi do 60 ali celo več strani, ki so pa v glavnem prepolne reklame in je v njih razmeroma malo branja. V SZ, kjer reklame ne poznajo, pa odpade sleherna stran «tiskanega papirja» na čtivo.

Iz tega bi mogli sklepati, da se v SZ zares veliko bere. Kjer pa ljudje veliko berejo, založništva nimajo težav. To je logičen sklep. In vendar ni tako. Sovjetska založništva so v težavah. Celo v velikih težavah. Pa ne zaradi pomanjkanja bralcev, pač pa zaradi njihovih prevelikih zahtev. Da je to hkrati znak druge pomanjkljivosti, znak, da je sovjetska industrija papirja prešibka, prepočasna, zaostala, je ugotovitev, pri kateri se ne bomo danes ustavljali in se torej vračamo k problemu založništev in tiskarn, ki jim primanjkuje papirja.

Sovjetski tiskarji že dolgo let tožijo nad pomanjkanjem papirja. Včasih so o tem govorili le v krogih strankinih vodstev v posameznih pokrajinah in republikah, nato se je zadeva prenesla na širše kroge, dokler se ni pred nedavnim našla rešitev, ki pa je le delna, začasna in tudi polna pomanjkljivosti.

Kot vse velike ideje, je bila tudi ideja za rešitev vprašanja papirja dokaj preprosta. Založništva in tiskarne so sklenile, da bodo določena najbolj popularna dela dobili le tisti bralci, ki bodo poleg kopejk ali rubljev prinesli za določeno delo tudi določeno količino makularnega papirja, to se pravi že rabljenega papirja. V desetih sovjetskih mestih, kjer se ta poskus preverja, je pobuda naletela na izreden uspeh. Tisti sovjetski ljudje, ki tako radi segajo po knjigah, morajo za vsako novo knjigo, ki pride na seznam popularnih in zelo iskanih knjig, zbrati 20 kg «makulature», pa naj gre za star časopisni, za ovojni papir ali kaj podobnega. To «makulaturo» kot v Sovjetski zvezi imenujejo rabljeni papir, zainteresirani bralci izročijo v določenih mestnih «punktih», torej v nekakšnih zbirnih bazah, kjer jim izročijo bon, s katerim lahko nabavijo novo knjigo, ki je na prodaj le pod pogojem, da poleg cene kriješ to obveznost.

Kako se bo ta poskus obnesel, so poskusili najprej z Dumasovo «Kraljica Margot». In vseh 200.000 izvodov, kolikor so jih ponatisnili za to priložnost, je izginilo v nekaj urah, prav tako naglo kot je izginila prva naklada. Iz tega izhaja, da je občinstvo sprejelo in osvojilo nov sistem in kaže, da so tudi v kompetentnih krogih to dojeli in tako razumeli, saj so na račun tega rezultata objavili v dnevnem tisku poleg kratkih poročil o tem tudi vinjete. «Kraljici Margot» so sledila druga dela, med katerimi tudi Collinsova «Ženska v belem», ki je doživela enak rezultat kot «Kraljica Margot».

Kolikor bi to ne bilo zadostno potrdilo, bomo dodali, da se pred «punkti» kjer sprejemajo star papir, često opažajo tudi «repi», kjer ljudje s torbami, polnimi papirja, čakajo na toliko zaželeni bon za nakup novih knjig. Posebno je to očitno v Moskvi, kjer se pred ustreznimi skladišči že pred zoro zberejo ljudje, ki kljub mrazu, pa čeprav je letošnja zima blaga, čakajo na vrsto, da izročijo «makulaturo» za bone za nove knjige. Doslej so se v teh vrstah videli tudi ljudje z več torbami, ker bi radi prišli do več bonov. Včasih pridejo ljudje tudi iz okolice Moskve, celo iz notrajnosti dežele, od koder pricijazijo «makulaturo», kajti marsikdo se je doslej že opekel, kot nekdo, ki smo ga srečali v vrsti in ki je prišel iz Kalinina, ki je 150 km od Moskve. Že večkrat je bil mož v Moskvi in zgodilo se mu je, da je prišel po knjigo zaman, kajti vsa naklada je bila pošla in so ga v knjigarni sicer vljudno, toda odločno zavrnili, naj se vrne čez leto. Sedaj se mu to ne bo več zgodilo, kajti prišel bo po knjigo z rublji in bonom.

Sovjetski tisk z zadovoljstvom beleži, da so začeli ljudje zbirati «surovino» in da pri tem sodelujejo tudi šolarji, ki so se kar pognali na zbiranje «makulature». In vendar ima vsa ta zadeva poleg pozitivnih plati tudi negativne. V zbirnih bazah sprejmejo vse, kar je papirnatega. Tudi knjige, celo dobro ohranjene knjige, celo na videz nove knjige, kolikor more zainteresirani dokazati, da mu knjiga ne služi več. V to zvrst prihaja veliko knjig, ki govore o sovjetski, oziroma ruski zgodovini. Gre v tem primeru za veliko zgodovinskih knjig, ki pa so po svoji vsebini zastarele ali pomanjkljive. Gre za razne zgodovinske knjige, ki jih je sovjetski razvoj ovrgel. Vzemimo na primer dela, ki govore o Stalinovi dobi in sicer v duhu kulta osebnosti. Danes so tovrstna «zgodovinska» dela brez veljave in ljudje jih prodajajo kot «makulaturo».

Pa ne le to, kar je do neke meje razumljivo. Negativne plati tega sicer pozitivnega poskusa se opažajo tudi drugače: so primeri, ko so posamezniki kot «makulaturo» prinesli cele kupe uradnih, še nerabljenih formularjev. Uradniki raznih ustanov so enostavno pobrali v pisarni kupe formularjev in jih prinesli kot rabljen papir, da bi prišli do bonov. In formularjev je v Sovjetski zvezi veliko, tako da ni nobenemu javnemu funkcionarju ali uradniku težko «organizirati» kupa še nerabljenega papirja, za katerega bo dobil bon za zaželeno knjigo. In vendar so v uradnih krogih opozorili tudi na to in ljudem zabičali, da je tovrstno nabiranje «makulature» in bonov v nasprotju z osnovnim ciljem kampanje.

Sicer pa je nekdo v zvezi s tem rekel, da se je tudi ta tistem zbiranja papirja sprevrgel že v črno borzo. In res med iskalci bonov se že ustvarja nekakšna črna borza.

Če smo prej rekli, da je ta sicer uspel poskus hkrati tudi dokaz, da sovjetska industrija papirja slabo posluje, je tudi res, da so v sovjetskih založbah ljudje bolj malo «elastični», da ne govorimo o občutljivosti za zahtev po tiskani besedi. Res je sicer, da politični krogi najdejo vedno papir za dela, ki naj se tiskajo v velikih nakladah, toda često gre tudi za preprosto malomarnost v vrhovih založništev, kajti tiskajo se v enakih nakladah dela, «ki gredo» in dela, ki bodo ostala v skladiščih tiskarn in knjigarn. Še več, včasih se v velikanskih nakladah tiskajo znanstvena ali ideološka dela, ki so namenjena le izbranim strokovnjakom oziroma ožjemu številu ideološko poglobljenih ljudi, katerih prav gotovo ni veliko. Hkrati pa se ne najde papir za delo, za preprosto beletristično čtivo, ki ima potencialnega bralca v desetinah milijonov ljudi.

Kot smo torej rekli, v Sovjetski zvezi se res veliko bere in naklade gredo v stotisoče, toda sedanji poskus, ki sicer kar uspeva, dokazuje tudi, da v založništvih in v industriji papirja nekaj šepa.

S. P.

BERITE V NOVI ŠTEVILKI

TV-15

Str. 5 *Silvo Teršek:* IDEJE, KI NE BODO NIKOLI STARE

Str. 6 *Eksplozivne krogle*

Str. 14 *Milena Štrajnar:* GRE ZA DRAGOCENA PRIČEVANJA O «MOSTU» IN ŠE KAJ

NA FILMSKIH PLATNIH

Claude Goretta: «L'INVITATION»

Švicarska kinematografija je bila do pred nekaj leti med najmanj zanimivimi v Evropi. Zadnja leta pa so se v njenem okviru uveljavili nekateri avtorji, predvsem Alain Tanner, a tudi Claude Goretta, Michel Soutter idr. Sedaj lahko gledamo pri nas Gorettajev film «L'invitation» (L'invito), zanimivo satiro švicarske male buržoazije z izvrstno skupino igralcev (predvsem Jean-Luc Bideau in François Simon).

Film ni ravno genialen, saj so manj dobri momenti, ponekod pa se preveč izrazito nagiba k metafori. V celoti je pa kar uspelo delo.

Elda Tattoli: «PIANETA VENERE»

Državni kinematograf je prikazal tudi «feministično» delo režiserke Elde Tattoli, ki se je svojčas že izkazala v sodelovanju z Marcom Bellocchiom.

Njen režiserski prvenec «Pianeta Venere» je pa, razen teme, povsem nezanimiv. Tema je skrajno ideologizirana, tako da postane ponekod celo nehote smešna.

Irvin Kershner: «SPYS»

Irvina Kershnerja smo doslej cenili. Njegov zadnji film «SPYS» (SPYS, 1974) pa je žal popoln polom. Ne zato, ker bi pričakovali pretencioznejše delo, temveč zato, ker nas ne zadovoljuje v njegovih lastnih namenih, v parodiji vohunskega filma. Gre vsekakor predvsem za «producentski» film, katerega namen je bil, združiti igralsko dvojico Elliot Gould-Donald Sutherland, ki se je dosti bolje izkazala v Altmanovem filmu «MASH».

Cy Howard: «LOVERS AND OTHER STRANGERS»

Američana Cya Howarda film «Lovers and Others Strangers» (Amanti ed altri estranei) je poskus nove ameriške komedije s problematiko o poroki. Zdi se, da film težko najde pravi ton med grenkobo in komiko morda prav toliko, kolikor se oddaljuje od klasične ameriške komedije, od njene uporabe stereotipov. Režija je premalo zavestna, le v vodenju sicer malo znanih igralcev dosega zadovoljiv rezultat.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Prejeli boste ugoden finančni predlog. Izkoristite ga. Nepričakovana vesela novica.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaša potrpežljivost bo postavljena pred preizkušnjo. Gmotni interesi ogrožajo mir v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Odločno se boste spoprijeli s pravnimi vprašanji v zvezi s sporom, ki vas skrbi. Zanimajte se za težave mlajših.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Manjša napetost med vami in predstojnikom. Ne računajte na obljube, ki so vam bile dane.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Z neodločnostjo tvegate, da uničite vse, kar ste dosegli. Skušajte odpraviti svoje nerazpoloženje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Če se ukvarjate s trgovskimi posli, jim tudi posvečajte vso svojo pozornost. Čustveno razmerje se utrjuje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Nikakor se ne povezujte z drugimi, ker bo ogrožena vaša neodvisnost. Pridobili boste pristaše za svojo novo zamisel.

ŠKORPIJON (od24.10. do 20.11.) Ne precenjujte svojih finančnih zmogljivosti. Ne zaupajte nikomur svojih težav.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Vaši napori bodo končno poplačani. Skušajte razčistiti svoj čustveni problem.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Rešiti boste morali neko zapleteno upravno težavo. Pretirana ljubosumnost.

VODNAR (od 20.1. do 19.2.) Če je vaš napredek odvisen od študija, potem računajte na uspeh. Najmlajši imajo v vas veliko zaupanje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Branite ugled svojega podjetja. V čustvenem pogledu računajte samo na to, kar lahko dosežete.

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 30. JANUARJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost: Pop glasba*
12.55 *Sever kliče Jug, Jug kliče Sever*
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za najmlajše*
17.45 *Program za mladino: Ihtavi dragi Braccio di Ferro* Pet risanih filmov
18.45 *Poljudna znanost: Govorica živali*
19.15 *Italijanske kronike, Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Politična tribuna: Srečanje med predstavniki tiska in MSI*
21.15 JAGODE IN SMETANA
22.45 DNEVNIK in *Vremenska slika*

DRUGI KANAL

14.00 *Zimski športi:* SLALOM Svetovno prvenstvo moških, prenos iz Chamonixa v Franciji
18.15 *Protestantizem*
18.30 *Tedenska rubrika o judovskem kulturnem in družbenem življenju*
18.45 *Športni dnevnik*
19.00 *Dediščina Evrope: Industrija in priroda*
20.00 *Ob 20. uri*
20.30 DNEVNIK
21.00 KAKO NASTANE UMETNINA *Pietro Annigoni in fantastična pokrajina*
21.25 VČERAJ IN DANES Znani simpatični igralec Paolo Ferrari bo nocoj imel v gosteh dve zelo znani osebnosti iz italijanskega umetniškega življenja: Giorgia Albertazzija, ki se je uveljavil v tolikerih odrskih in TV delih ter Ornello Vanoni, ki je znana kot ena največjih italijanskih pevk lahke glasbe. V družbi s Paolom Ferrarijem bosta obudila nekaj svojih spominov. Giorgio Albertazzi je po rodu iz Toscane, študiral je arhitekturo, vendar se najprej uveljavil kot pisatelj, nato pa prešel med odrske umetnike, kjer se je uveljavil predvsem v velikih delih in sodeloval v celi vrsti televizijskih priredb. Ornella Vanoni pa je, kot smo rekli, ena najbolj znanih italijanskih pevk lahke glasbe in se ohranja v prvih vrstah že dolgo let

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.00 *TV šola*
17.30 *Preproste besede: Pobeglo otroštvo* Pet tednov zapored so gledalci lahko spremljali pesmi slovenskih osnovnošolskih otrok, zbranih v serijo *Preproste besede*, ki je nastala iz tako preproste želje: odkriti gledalcu vsaj delček tiste iskrene, iskrive, včasih vedro razigrane, pa tudi otožno sive razpoloženosti mladega človeka. Danes je na sporedu zadnja oddaja iz te vrste
17.40 *Risanka*
18.00 *Obzornik*
18.20 *Moliere: Za smeh in jok* Francoska televizija je za 300-letnico Molierove smrti pripravila serijo šestih skoraj uro trajajočih nadaljevanj o velikem avtorju iz 17. stoletja. Oddaje zajemajo njegovo življenjsko pot od mladeniških let, ko njegov oče hoče, da bi sin postal odvetnik, pa fantu to niti najmanj ne prija in obesi šolo na klin ter ustanovi raje igralsko skupino. Seveda je sledilo burno, pa tudi pogumno življenje, kajti njegova satirična dela niso bila vsakomur po godu, saj je v njih marsikoga ožigosal. Kakor znano, je Moliere le psevdonim, kajti francoski pisatelj se je imenoval Jean Baptiste Poquelin.
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.05 *Chevallier: «Clochemerle»*
20.45 *Kam in kako na oddih*
20.55 *Četrtkovi razgledi*
21.30 *Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju:* moški
23.00 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Risanke*
20.15 DNEVNIK
20.30 *Zabavno - glasbena oddaja*
21.00 *Umetnostno drsanje na ledu:* moški

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Beethovnove skladbe; 19.10 Zgodovina verskih gibanj v Italiji; 19.25 Pisani balončki; 20.00 Šport; 20.35 G. Revere: Sampiero; 22.05 Južnoameriški ritmi.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 9.00 Glasbena galerija; 10.10 Oddaja za šolarje; 10.45 Glasba in nasvet; 11.15 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležbe; 14.15 Ital. zbori; 15.30 Radijski oder; 16.45 Poje Giani Maršan; 17.00 Mladinski klub; 18.00 Popevke; 18.30 Čarobna godala; 19.00 Prenos RL; 19.30 Pisana glasba; 22.35 Slovenski ansambli.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 11.30 Intervju s Cleopatro; 11.35 Izbran spored; 14.00 Četrtkova oddaja; 14.05 Drugi zvok; 14.40 Donizettijevo življenje; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna in operna glasba; 18.00 Pisan glasbeni spored; 19.30 Jazz; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 Politična tribuna: Tisk in MSI; 21.45 Literarna oddaja; 22.15 Operni koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?, 8.50 Orkester; 9.05 Pred nakupi; 9.35 Nadaljevanka; 9.55 Pesem za vsakogar; 10.35 Na vaši strani; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbenogovorni spored; 17.30 Reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.55 Plošče; 22.50 Človek v noči.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Beseda na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za šolarje; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.15 Po Talijinih poteh; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Zborovske skladbe; 14.40 Med šolo, družino in delom; 15:45 «Vrtiljak»; 16.45 prof. Mirko Mahnič; 17.00 «Januar 75»; 17.30 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 17.45 Produkcija kaset; 18.05 Iz opernega arhiva; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.20 Iz komorne glasbe slov. avtorjev; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk.

ZA OČETOM

PIŠE JANEZ TRNOVC, RIŠE MIKI MUSTER

In spet je napočila nagla noč. Kakor prejšnjega večera, sta tudi zdaj dečka legla k počitku. Kaj naj bi bila sicer tudi počela v popolni temi sredi divjega tropičnega pragozda, polnega znanih in neznanih nevarnosti! Bojan je kmalu trdno zaspal, Zoranovo spanje pa ni bilo mirno. Skelele so ga rane, ki mu jih je zadala opica s svojimi ostrimi kremplji.

Večkrat se je prebudil in se zastrmel skozi špranje v noč, obsijano s svetlo mesečino. Kuni in opica sta ležala družno za leso in trdno spala. Le kdaj pa kdaj je pes v spanju rahlo zarenčal. Nenadoma je pa bedeči Zoran opazil, kako leze skozi veliko špranjo pod stropom v kolibo neka podgana ali ptici podobna žival. «Kaj bi neki to utegnilo biti?» je pomislil.

Tedaj je opazil, kako je žival razprostrla prej nevidna krila in prhutnila proti mirno speči opici. «Netopir,» mu je šinilo v misel. Dvignil je glavo in pogledal. Netopir je sedel na opico in prislonil svoj gobec na njen hrbet. Živalca se ni prebudila. «Kaj neki ji hoče?» je pomislil Zoran in se zbal za opico, ki mu je pomenila v tej samoti največjo dragocenost.

SMUČANJE — SVETOVNI POKAL

Slalom v St. Gervaisu pripadel Morerodovi

Na lestvici na SP Moser-Pröllova trdno v vodstvu

ST. GERVAIS, 29. — 19-letna švicarka Morerod je zmagala in si priborila že drugo sezonsko zmago te sezone v slalomu na tekmovanju Arlberg - Kandahar, veljavnem za SP. Prvi uspeh si je priborila že v Oberstaufnu.

Skupna lestvica obeh spustov je taka:

1.	Lise-Marie Morerod (Švi.)	83"41
2.	Hannry Wenzel (Liech.)	83"57
3.	Rosi Mittermaier (ZRN)	83"99
4.	Danielle Debernard (Fr.)	84"43
5.	Christa Zechmeister (ZRN)	84"44
6.	Patricia Emonet (Fr.)	84"64
7.	Lindy Cochran (ZDA)	84"68
8.	Anne M. Pröll-Moser (Av.)	85"19
9.	Betsy Clifford (Kan.)	85"24
10.	Monika Kaserer (Av.)	85"32

Lestvica za svetovni pokal:

1.	Moser - Pröll (Av.)	198
2.	Mittermaier (ZRN)	139
3.	Wenzel (Liech.)	117
4.	Nadig (Švi.)	102
5.	Zechmeister (ZRN)	90
6.	Zurbriggen (Švi.)	87
7.	Serrat (Fr.)	86
8.	Nelson (ZDA)	85
9.	Drexel (Av.)	76
10.	Morerod (Švi.)	72

FOLGARIDA, 29. — Zahodna Nemka Berwein je osvojila slalom, veljaven za EP na mednarodnem tekmovanju za «Trofejo Val di sole».

Lestvica:

1.	Monika Berwein (ZRN)	72"12
2.	Marlies Mathis (Av.)	73"04
3.	Elisabeth Mayr (ZRN)	73"14
5.	Heidi Bauer (Av.)	73"83
5.	Cristiana Tisot (It.)	73"94
6.	Vorderregger (Av.)	73"97
7.	Mitsuyo Nagumo (Jap.)	74"34
8.	Martine Couttet (Fr.)	74"46
9.	Martina Elmer (Av.)	74"78
10.	Evi Renoth (ZRN)	74"83

Lestvica za evropski pokal je po tem tekmovanju taka:

1.	Marlies Mathis (Av.)	95
2.	Lea Solkner (Av.)	91
3.	Cornelia Mathis (Av.)	90
4.	Martina Elmer (Av.) in Heidi Bauer (Av.)	83
6.	Monika Berwein (ZRN)	77
7.	Angelika Rudigier (Av.)	74
8.	Cristina Tissot (It.)	58
9.	Tiziana Bracelli (It.)	54
10.	Gerlinde Strixner (Av.)	52

KOŠARKA — V EVROPSKIH POKALNIH TEKMOVANJIH

Bosna iz Sarajeva za eno točko Neuspeh milanskega Innocentija

Lep podvig Brine iz Rietija - Partizan lahko še upa - IBP razočaral

KORAČEV POKAL

V tem pokalnem tekmovanju smo bili priča velikemu presenečenju. Innocenti iz Milana je v 2. kolu izgubil dragoceni točki proti francoski ekipi ASPO Tours. Milančani so sicer premagali Francoze s 16 točkami razlike, to pa jim ni bilo dovolj, saj je Tours v prvem srečanju zadal Milančanom za točko hujši poraz (82:65).

V B skupini postaja torej položaj dokaj izenačen in zanimiv. Tours bo v 3. in zadnjem kolu igral proti Partizanu, ki je v 2. kolu brez težav odpravil ekipo Ostende. Za prvo mesto bo torej odločalo prav to srečanje.

SKUPINA B
Izidi 2. kola

Partizan - Ostende 200:158
(97:85 in 103:73)
Tours - Innocenti 161:160
(82:65 in 79:95)

LESTVICA: ASPO Tours 4, Partizan in Innocenti 2, Ostende 0.

* * *

Brina iz Rietija je brez težav premagala ekipo Spartak iz Sofije tudi v povratnem srečanju. Italijanski košarkarji so tako sami na vrhu lestvice in bodo tako brez težav prestopili v polfinale. V zadnjem kolu se bodo namreč spoprijeli s skromno peteko iz Münchna.

SKUPINA C
Izidi 2. kola

Brina - Spartak 168:145
(82:72 in 85:73)
Villeurbanne - München 203:160
(97:96 in 106:64)

LESTVICA: Brina Rieti 4, Villeurbanne in Spartak Sofija 2, München 0.

* * *

Bosna iz Sarajeva je tudi v 2. kolu osvojila obe točki z eno samo piko razlike v koših. Kaže torej, da so jugoslovanski košarkarji že vajeni takih dramatičnih tekem.

IBP iz Rima pa ni mogel zaustaviti močnih košarkarjev iz Barcelone, ki jih trenira Jugoslovan Ranko Žeravica. Barcellona je tako skupno z Bosno na prvem mestu.

SKUPINA D
Izidi 2. kola

Bosna - Antibes 179:178
(87:108 in 92:70)
Barcellona - IBP Rim 163:156
(86:75 in 77:81)

LESTVICA: Bosna in Barcellona 4, IBP Rim in Antibes 0.

V Vareseju je v tekmovanju za evropski pokal Ignis premagal Zadar z izidom 91:85 (48:44).

V Beogradu je v tekmovanju za pokal pokalov Crvena zvezda odpravila CSKA (Bol.) s 102:91.

ODBOJKA

PANINI V BRNU

Ena izmed skupin polfinalnega dela evropskega odbojkarskega pokala prvakov bo igrala v Brnu. V to skupino je bil vključen tudi italijanski prvak Panini iz Modene. Poleg italijanskih prvakov se bodo v tej skupini potegovali za mesto v finalu še domači Zetor, vzhodnonemški prvak Leipzig ter Dinamo iz Bukarešte. Med temi odličnimi šesterkami bo naloga Modenčanov dokaj težka in to še posebej, ker niso v najboljši formi. Turnir se bo pričel 7. februarja in se bo končal dva dni kasneje. Po našem mnenju ima največ možnosti za končno zmago v tej skupini Zetor iz Brna, ki spada že več let med najboljše ekipe v Evropi.

ODBOJKA

Tretja zaporedna zmaga Olympie

ASFJR Čedad — Olympia Gorica 1:3 (8:15, 15:5, 5:15, 13:15)

Prejšnjo soboto je odbokarska ekipa Olympie gostovala v Čedadu, kjer je premagala tamkajšnjo ekipo ASFJR z rezultatom 3:1. Olympia je v začetku morala premagati nemalo ovir, posebno pa se je morala navaditi na telovadnico, ki je bila zelo ozka in je imela spolzka tla, tako da so njeni igralci večkrat zgubljali ravnotežje. V takih pogojih pa je bilo zelo težko igrati. Seveda je to nasprotnik izkoristil

V nadaljevanju igre pa so Goričani zaigrali bolj umirjeno in si tako zagotovili zmago.

Prihodnjo soboto čaka «modre» težka preizkušnja. Srečali se bodo namreč z ekipo iz Gradišča (Torriana), ki je med favoriti tega prvenstva. Tekma Olympia - Torriana bo ob 18. uri, v telovadnici v dolini Korna.

KOPENHAGEN, 29. — Sovjeta Rodnina in Zajcev vodita med dvojicami po obveznih likih na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju v Kopenhagnu.

PHILADELPHIA, 29. — Bivši svetovni boksarski prvak težke kategorije Joe Frazier se bo 2. marca spoprijel z rojakom Jimmyjem Ellisom. Dvoboj, ki po v 12 krogih, bo v Melbournu.

NOGOMET — ZARADI NEDELJSKIH IZGREDOV

Triestina dva dni ne bo igrala doma

Kaznovan je bil (s suspenzom) tudi Baroncini

TRST, 29. — Vodstvo italijanske nogometne D lige je v zvezi z izgredi, do katerih je prišlo v Trstu po srečanju Triestina — Thiene, kaznovalo Triestino z 2-tedensko prepovedjo nastopanja na domačem igrišču. (V teh tekmah bi morali Tržačani igrati s Pordenonom in Rovigom).

V obrazložitvi izrečene kazni je podrobno opisan ves incident (kot izhaja iz uradnega zapisnika) in med drugim piše, da so se uspeli vsi trije sodniki sicer v zadnjem trenutku z begom izogniti navalu izgrednikov, vendar so morali nato sedeti več kot dve uri v slačilnici, katero so obkolili razgrajači.

Toda s tem se še ni vse končalo. Potem ko je policija spremila sodnika na vlak, na železniško postaje v Tržiču, so v njegov kupe vdrli nekateri navijači tržaške ekipe ter ga žalili in celo opljuvali.

Razsodišče te lige je kaznovalo tudi domačega nogometnega predstavnika Giuseppa Baroncinija s prepovedjo opravljanja vseh funkcij do 30. maja 1975, ker je raztrgal društveno izkaznico in jo vrgel sodniku v obraz.

* * *

LIZBONA, 29. — Zaradi trenutnega «kritičnega političnega položaja» na Portugalskem jutri ne bo meddržavnega nogometnega srečanja med Portugalsko in SZ.

* * *

Na mednarodnem mladinskem nogometnem turnirju v Viareggiu so odigrali danes tri srečanja z naslednjimi izidi:

Lazio — Sampdoria	1:1
Varese — Amsterdam	2:0
Dukla Praga — Stoke City	1:0

KOŠARKA

NEAPELJ, 29. — Društvo FAG Partenope iz Neaplja je, kljub slabim uspehom svoje košarkarske ekipe, trenerju Pentassugli obnovilo pogodbo.

V 1. jugoslovanski hokejski ligi je ekipa Jesenic premagala zagrebški Medveščak s 6:0.

NOGOMET — TEDENSKI PREGLED 3. AL

Primorec ni več sam na vrhu Sovodenjci dosegli važno zmago

Hud poraz Brega - Neučinkovit napad doberdobske Mladosti

3. AMATERSKA LIGA

Po štirih tednih počitka se je na Goriškem prejšnjo nedeljo prvenstvo spet razživelo. Vodeči enajsterici Fogliana in Villesse sta utrdili položaj na lestvici in s tem potrdili, da verjetno ne bodo imeli konkurentov za končno zmago. Do pomembne zmage so prišli tudi Sovodenjci, ki so nasuli ekipi Poggia kar tri gole in s tem potrdili, da razpolagajo z dobro napadalno vrsto, saj so v zadnjih šestih tekmah dali kar 18 golov. Ekipa Mladosti je v tekmi z ekipo Villesse potrdila, da ima šibko točko v napadu. Doberdobci so namreč do sedaj dali le sedem golov.

Na Tržaškem je v skupini O spet prišlo do spremembe na vrhu lestvice. Ekipa CGS je nepričakovano klonila Baxterju in s tem je Aurisina, ki je gladko odpravila Lib. Rocol, ostala sama na vrhu lestvice. Po porazu z Lib. S. Marcom so Brežani nekoliko zaostali in s tem se je upanje «plavih» za končno zmago znatno znižalo. Omeniti velja tudi prvo zmago ekipe Acconciatori nad Esperio SL.

V skupini P se nadaljuje zmagoviti pohod ekipe Edile Adriatica, katera nima v svoji skupini konkurenta, ki bi ji lahko ogrožal prestop v višjo ligo. Ekipa Edile Adriatica, ki ni še doživela poraza (edina v treh skupinah) ima tako prednost, da osem nedelj pred zaključkom prvenstva lahko rečemo, da ima končno zmago praktično v žepu.

V skupini Q si je Primorec zapravil izredno priliko, da bi ostal sam na vrhu lestvice. Trebenci so se namreč tik pred koncem pustili presenetiti in to je izkoristila ekipa De Macori, ki je gladko odpravila Pellicano. Derbi med Gajo in Olimpijo se je končal pri delitvi točk in ekipi sta obdržali položaj na lestvici.

SKUPINA N

IZIDI (26. 1.)

Torriana B — Fossalon 1:1, Lib. Tržič — Falco 1:2, Sovodnje — Poggio 3:0, Romana — Fogliano 0:3, Villesse — Mladost 4:0, Vermegliano — Staranzano 1:1.

LESTVICA

Fogliano in Villesse 18, Staranzano 14, Poggio 13, Falco 12, Fossalon 11, Sovodnje 10, Vermegliano in Mladost 8, Romana 5, Lib. Tržič 4, Torriana izven konkurence.

PRIHODNJE KOLO (2. 2.)

Falco — Vermegliano, Poggio — Lib. Tržič, Fogliano — Sovodnje, Mladost — Romana, Staranzano — Torriana B, Fossalon — Villesse.

SKUPINA O

IZIDI (26. 1.)

Domio — Bar Veneto 2:1, Aurisina — Lib. Rocol 3:0, Breg — Lib. S. Marco 1:4, Baxter — CGS 3:0, Eperia SL — Acconciatori 1:3.

LESTVICA

Aurisina 19, CGS 17, Lib. S. Marco in Domio 16, Breg 15, Baxter 14, Union 10, Lib. Rocol 8, Eperia SL 7, Bar Veneto 4, Acconciatori 3.

V tej skupini bodo v nedeljo (2.2.) vse enajsterice počivale.

SKUPINA P

IZIDI (26. 1.)

Lib. Občine — Fiamma 4:2, Don Bosco — Ginnastica 1:1, Edilcolor — Campi Flegrei (odg.) San Vito — Inter SS 1:2, Edile Adriatica — Zaule 3:2, GMT — Op. Supercaffè 0:0.

LESTVICA

Edile Adriatica 24, Op. Supercaffè 18, GMT 17, Zaule 15, Lib. Občine 14, Inter SS 13, Don Bosco 12, Campi Elisi in Ginnastica 10, S. Vito in Edilcolor 9, Fiamma 1.

SKUPINA Q

IZIDI (26. 1.)

De Macori — Pellicana 3:0, Gaja — Olimpija 1:1, Roianese — Sampvito 3:0, Lib. Prosek — Primorec — 2:2, Virtus — Lib. S. Sergio 3:0.

LESTVICA

De Macori in Primorec 19, Barcola 16, Olimpija in Gaja 13, Virtus 12, Lib. Prosek 11, Roianese 10, Lib. S. Sergio in Pellicana 6, Sampvito 5.

PRIHODNJE KOLO (2. 2.)

Barcola — Virtus, S. Sergio — Lib. Prosek, Primorec — Roianese, Sampvito — Gaja, Olimpija — De Macori.

B. R.

Včeraj je bil v Trstu sestanek, na katerem so ustanovili deželno komisijo za mladinske igre 1975. Te igre bodo letos organizirali in vodili predstavniki CONI in šol, kar predstavlja novost v organizaciji te telesnokulturne manifestacije. Na sliki so udeleženci včerajšnjega sestanka, ki je potekal pod predsedstvom deželnega odbornika za šport prof. Bertolija

OBVESTILA

ŠD Breg sklicuje
9. REDNI OBČNI ZBOR
ki bo danes, 30. januarja 1975 na društvenem sedežu v občinski telovadnici v Dolini ob 20.30 v prvem oz. ob 21.00 v drugem sklicanju, s sledečim dnevnim redom:

1. **otvoritev**
2. **izvolitev predsednika in zapisnikarja OZ**
3. **poročila**
4. **odobritev obračuna 1973-74**
5. **odobritev obračuna 1974-75**
6. **diskusija**
7. **razrešnica staremu odboru**
8. **volitve novega odbora**
9. **razno**

* * *

SPK ČUPA obvešča vse člane in prijatelje, da bo 3. občni zbor v petek, 31. januarja, ob 20. uri, v društveni dvorani v Barkovljah, Ulica Cerreto 12.

* * *

ŠD Breg (šahovski odsek) javlja, da bo vsako sredo šahovski večer na sedežu društva.

* * *

Smučarski odsek Devin posoja brezplačno vso smučarsko tekaško opremo. Telefon 209-205.

REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA POLET NA OPČINAH

Po zelo uspešni pretekli sezoni stoje pred Poletom nove naloge

Vodstvo se je v minulem letu predvsem trudilo za izboljšanje tekmovalnih pogojev tamkajšnjih športnikov - Na OZ so prisotni zbrali skoraj milijon lir prostovoljnih prispevkov za novo kotalkarsko ploščo

Kot smo na kratko že poročali, je bil pretekli torek redni občni zbor športnega društva Polet. Predsednik društva je najprej pozdravil vse prisotne, med njimi predstavnike ZS ŠDI, SZ Bor in PD Tabor, potem pa se je spomnil umrlih članov društva — Milkota Štora, Franka Rikobona in Silvestra Rauberja - Veta.

Predsednik Kraus je imel nato daljše poročilo, v katerem se je dotaknil bistvenih vprašanj in problemov, s katerimi se je vbadal odbor v preteklem letu. Tako je predvsem poudaril, da je bilo zanemarjeno delo z mladino, namreč v smislu, da je bilo premalo storjenega za pridobitev novih članov, zlasti najmlajših. Predsednik Kraus je tako nadaljeval:

«Pri kritični obravnavi pretekle poslovne dobe, še zlasti v smislu navodil in smernic zadnjega občnega zbora, mi je najprej padlo v oči, da smo resno zanemarili delo z mladino. Morda je temu vzrok naša prevelika vnema pri reševanju tehničnih problemov, ki jih lani ni manjkalo, naša srčna želja, da bi ustvarili idealne pogoje, v katerih bi naša mladina rastla, se razvijala in udejstvovala, da bi tej mladini nudili tisto, kar nam ni bilo dano. In res je, da smo v tem času mnogo napravili in bo treba še marsikaj napraviti. Toda ko sem pisal to poročilo, se mi je utrnila misel, če nismo morda prav v tem grešili, da smo mladini posvetili premalo pozornosti, da nismo pritegnili še več mladine v naše vrste in da smo morda koga celo zgubili. To je vprašanje, ki ga bo treba resno preučiti, kajti naš osnovni cilj je, da v društvo zajamemo kar največ mladine, za katero želimo, da bi zrasla iz našega domačega okolja v zdrave, poštene in zavedne pripadnike naše skupnosti. Ta misel naj bi bila istočasno tudi priporočilo bodočemu odboru, ki bo moral napeti vse sile, da pritegne v vrste Poleta kar največ mladine in še zlasti najmlajših.»

Potem ko je na kratko omenil delovanje kotalkarske in košarkarske sekcije je govornik sporočil občnemu zboru, da je bila ustanovljena nova balinarska sekcija, za katero gradijo novo dvostezno balinarsko igrišče na prostoru nekdanjega mladinskega krožka v Konkonelski ul. št. 1. Poudaril je, da bo novi objekt, ki bo imel tudi bar, dvoranico za igranje namiznega tenisa in šaha ter društveni sedež, na razpolago vsem domačinom, kajti želja in namen Poleta je, da bi ta prostor postal družabno središče Opencev. Vasji Guliču, idejnemu vodji nove sekcije, pa je predsednik izročil hišno številko novega objekta, ki jo bodo vzidali pred otvoritvijo v aprilu letos.

Predsednik Kraus je nato omenil številna dela, ki so bila izvršena v preteklem letu, predvsem asfaltiranje dvorišča Prosvetnega doma in izgradnjo tribune okoli dvorišča. Pri tem se je še posebej zahvalil Lucotu Danevu za njegovo nesebično pomoč pri teh delih, pa tudi vsem doslej še anonimnim prijateljem društva, ki urejujejo in opravljajo najrazličnejša dela v športnem krožku. Zborovalci so vse nagradili s spontanim aplavzom.

Govornik se je nato dotaknil važnega vprašanja gradnje nove kotalkarske plošče in med drugim dejal:

«Že na lanskem občnem zboru smo sprejeli obvezo, da bomo zgradili novo kotalkarsko ploščo. Gradnja te plošče je bila pogojena s podpisom najemne pogodbe, s katero bi nam občina odstopila v najem 4.000 kv. m zemljišča na Pikelcu. Računali smo, da bo birokratski postopek rešen v nekaj mesecih, vendar se je kljub vsestranski prizadevnosti odbora in še posebej g. Vittoria Tavčarja, zavlekel za več kot eno leto.

Glede bodočih nalog naj delo novega odbora strnem v naslednje točke: 1. Posvetiti večjo pozornost mladini s posebnim poudarkom na najmlajše; 2. Prebroditi krizo v košarki; 3. Mladinsko udejstvovanje dopolniti z uvedbo novih športnih panog; 4. Pomagati novoustanovljeni balinarski sekciji, da se postavi na noge; 5. Poskrbeti za razvedrilo in rekreacijo; 6. Storiti vse, kar je potrebno, za razvoj športa na Opčinah. Glede tehničnih del pa je treba dokončati dela pri izgradnji novega društvenega sedeža in balinarskega igrišča na Konkonelski ulici ter začeti in dokončati novo kotalkarsko ploščo na Pikelcu.»

Končno se je predsednik zahvalil vsem članom odbora za sodelovanje v preteklem letu, potem pa še je še posebej zahvalil trenerjem Petru Brlecu, Sergiju Tavčarju, Danieli Dujmovič, Adrijanu Sosiču, Ediju Dolencu, Lorisu Tavčarju, Morani Sosič in Barbari Trošt. Zahvalil se je tudi vsem aktivnim športnikom, Lojzki Grilanc, staršem otrok za sodelovanje ob pripravi revije, ZSŠDI, odborništvu za šport pri deželi Furlaniji - Julijski krajini. Zvezi za telesno kulturo Slovenije, tisku in radioteleviziji doma in v domovini in še posebej vsem tistim dobrotnikom, ki so se Poletu spomnili ob veselih in žalostnih dogodkih.

Po izvolitvi volilne komisije je imel tajniško poročilo Robert Hrovatin. V uvodu je ugotovil, da je bil program, ki si ga je odbor zastavil pred enim letom, v glavnem izpolnjen. Društvena dejavnost se je začela že 19. marca, ko je Polet v okviru priprav za zimske športne igre organiziral v Črnem vrhu tekmovanje v veleslalomu, potem pa so se njegovi člani udeležili iger samih, kjer je Andrej Križnič že tretjič zaporedoma osvojil naslov prvaka iger.

Polet je nato priredil delovni piknik ob začetku gradnje novega objekta v Konkonelski ul., piknik na Erzelju, udeležil se je orientacijskega pohoda v organizaciji SPDT, sodeloval je pri 50-letnici ustanovitve slovenskih športnih društev v Sovodnjah, priredil je martinovanje itd. Košarkarske ekipe Poleta so se udeležile treh prvenstev, poleg tega pa še turnirja minibasketa. Tudi kotalkarska sekcija je dobro napredovala in je priredila ali se udeležila več tekmovanj.

Tajnik Hrovatin je nato poročal, da se je odbor redno sestajal (skupno je bilo 48 sej) in sproti reševal razne probleme. Omenil je tudi, da ima društvo sedaj skoraj 400 članov in zaključil z ugotovitvijo, da si je Polet s svojim delom pridobil velik ugled, ki ga bo moral novi odbor še bolj utrditi.

Blagajniško poročilo je nato podal blagajnik Edi Sosič. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo poslovanje skorajda uravnovešeno, kar je predvsem zasluga dobrega upravljanja in podpore članov — tako v denarju kot s prostovoljnim delom.

Trener Sergij Tavčar je nato poročal o položaju košarkarske sekcije, ki je v lanskem letu zabredla v resno krizo. Poudaril je, da bo treba storiti vse, da se kriza premosti, kar bo v prvi vrsti odvisno od delovanja komisije za košarko.

Poročilo o delovanju kotalkarske sekcije je nato podala Elva Volpi, ki je nanizala vrsto uspehov openskih kotalkarjev ter naštela njihovo udeležbo na raznih tekmovanjih in gostovanjih.

Razprava po poročilih ni bila živahna, vendar so zborovalci podprli predlog, da se za gradnjo nove plošče izvede obširna nabiralna akcija. Še zlasti učinkovit je bil predlog Pepija Gorkiča, ki je najprej podal poročilo nadzornega odbora, potem pa pozval vse prisotne, da sprejmejo obvezo za prostovoljne prispevke. Sam Gorkič se je obvezal, da bo v tem letu prispeval za novo ploščo 100.000 lir. Njegov zgled je vzpodbudno vplival na ostale, tako da je bilo ob koncu občnega zbora zbranih že za 950.000 lir prispevkov.

Sledile so volitve novega odbora. Predložena je bila ena sama lista, ki je prejela 136 glasov prisotnih zborovalcev. Izvoljeni so bili v glavnem vsi dosedanji odborniki, ki se bodo danes sestali na prvi seji in na njej določili odgovornosti posameznikov.

EKR

Ljudje Nadiških dolin

PASQUALE GUJON

PREVEDEL MIROSLAV KOŠUTA 4.

Sprejeli so ga in poslušali z obzirom in naklonjenostjo, nato pa poslali domov z dekretom za čedadskega skrbnika sledeče vsebine: «Naj se spoštujejo privilegiji Nadiških dolin, ki jih je Senat neštetokrat potrdil . . .» (leta 1660) ali «naj se nikakor ne nadlegujejo omenjeni prebivalci . . . kršitelji bodo kaznovani z globo 500 dukatov» (leta 1665).

Vse to zmeraj upoštevaje «večno zvestobo in težka bremena, ki jih nosijo, zvesti ljudje Landarja in Merse, s tem da na svoje stroške varujejo nadvse pomembne prelaze v času vojne in kuge» (Dožev dekret iz leta 1663).

Ne manjka tudi bolj nedvoumnih pohval. V poročilu fevdnega tajnika iz leta 1628 beremo: «Med najzvestejše in najvdanejše podanike Njegove Svetlosti je treba šteti ljudi in prebivalce dolin in krajev Sklavonije, imenovanih Landar in Mersa . . . ki so ob vsakem času in priložnosti in posebno ob zadnjih nemirih v Furlaniji dokazali s prsmi in krvjo resnično zvestobo in gorečo predanost temu presvetlemu Cesarstvu . . .»

Menim, da bi bili na svojo preteklost lahko ponosni!

SODNA OBLAST IN OBRAMBA PRAVIC V FEVDALNEM SVETU

Privilegij, ki je bil najpomembnejši za avtonomijo Nadiških dolin, pa je bila vsekakor sodna oblast. Ta oblast je preskus sleherne suverenosti. Res je, da je najti spočetka samoupravljanje in ljudsko sodstvo tudi v drugih obrobnih evropskih deželah, ampak naša avtonomija z uradnim blagoslovom dveh nadvse omikanih držav, kakršnega ne pozna nobena druga, vzdrži vse do napoleonske vlade.

Sodno oblast za vsako dolino je izvrševalo po dvanajst letno izvoljenih sodnikov ob odgovarjajočih mizah v Landarju in Mersi. Sklicevali so od mize do mize.

Sojenju je prisostvoval tudi zastopnik Benetk, vendar ne vselej in z omejeno pristojnostjo. Mize so sodile s sodelovanjem gastalda ali njegovega namestnika tudi v primeru kazenskih prekrškov.

Dožev dekret iz leta 1627 potrjuje «zvestim ljudem in prebivalcem sklavonskih dolin in krajev Landarja in Merse civilno in kazensko sodstvo vseh stopenj (Civile et Criminale et Criminalissima) . . . kakor so ga od pomneža uživali in posedovali tudi njihovi predniki brez vsake spremembe ali omejitve . . .»

V času, ko je bilo mučenje z nategovanjem udov in razbeljenim železjem nekaj običajnega v preiskovalnem postopku, kazni pa take, da bi ob njih pobledeli nacisti iz koncentracijskih taborišč («čarovnice» so pražili žive kot zarebrnice, pa to v Rimu in v drugih slavnih italijanskih občinah), so bili pri nas tako proces kakor obsodbe precej bolj človeški. Sicer pa je sama Serenissima dokazala dobršno mero zdrave pameti z zaviranjem gorečnosti nekaterih pikolovskih inkvizitorjev (13).

Kazni so bile: ječa, klada in globe. Prvo so običajno odsedeli v starodavnem stolpu Bjačah (14), klada pa je bila lesena priprava, ki so jo pritrdili na zapestje ali na nogo obsojencu in ga s tem nepremičnega izpostavili na javnem mestu.

Bjače — Starodavni sodni kamen, okoli katerega je sedelo dvanajst sodnikov, da je sodilo civilne in kazenske prekrške vseh stopenj.

Obramba vseh teh administrativnih in sodnih pravic ter oprostitev davkov, mitnin itd. je zahtevala od skupnosti denarnih žrtev. Zato so ustanovili ljudsko blagajno s prispevkom posameznih dekanij. Primer: v nekem rokopisu nam «sklavonski odvetnik in župan Lorenzo Tomasetig» poroča, da so leta 1776 v arengu pripravili ta predlog: glede na to, da «Sklavonija mora ves čas budno paziti na ohranitev svojih privilegijev oprostitve davščin; da se je temu navkljub . . . vrinilo . . . pet različnih davkov; da semtertja prihaja nepričakovano do vzrokov za takojšnje pritožbe in zagovor svojih pravic pri Dominanti, da se ne bi zloraba s posedovanjem zakoreninila; da vse to prinaša stroške, potrebo nekega gotovega, letnega, ljudskega dohodka», vsakemu možu, ki pojde pit bokal vina v krčmo, naj dajo za dvajsetino manj. Prizadeti tega še opazil ne bo, ob koncu leta pa bo tako pridobljenih 3.240 lir, ki bodo pripadle ljudski blagajni «Cassa Nacionale della Schiavonia» (15).

Prebivalci Nadiških dolin so dobro poznali svoje pravice in niso nameravali dopustiti, da bi jim jih kdorkoli odvzel. Leta 1492 (nekaj let po velikem kmečkem puntu proti fevdalcem na Koroškem) so v dogovoru s Tolminci, ob vzklikih «vsi ukup», prisegli, da ne pojdejo na tlako na Brento. To je bilo namreč naloženo Patrii del Friuli in ne njim. Leta 1508 zapustijo stranje gorskih prelazov v znamenje protesta zaradi neke nepravilne obdavčitve. Leta 1510 iz istega vzroka zapustijo varstvo Stare gore. Leta 1514 odklonijo, da bi poslali svoje «puškarje» na kazenski pohod proti Maranu (16).

13) Carlo Ginzburg, In benandanti, Stregoneria e culti agrari tra '500 e '600, PBE 197, na primer strani 107 in 160.
14) Co. Girolamo Porcia, Descrizione della Patria del Friuli, iz XVI. stoletja, izšle v Vidmu leta 1897. Tudi Podreka, cit. delo.
15) Podreka, cit. delo.
16) G. Grion, cit. delo. «. . . Republika jih je obdavčila, ampak oni se niso šteli več dolžni varovati prelaze», «. . . Bartolomeso d'Albiano (vojskovodja). . . je rekel, da so Schiavi za prelaze boljši od državljanov . . .» (leta 1508)

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.750 lir — vnaprej: polletna 9.500 lir, celoletna 17.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 23.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ številka 1.50 din, ob nedeljah 2.— din, za zasebnike mesečno 24.— letno 240.— din, za organizacije in podjetja mesečno 30.—, letno 300.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 250, finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

POSEG RUDIJA ČAČINOVIČA NA SEJI ZBOROV SLOVENSKE SKUPŠČINE

Jugoslovansko-avstrijski odnosi odvisni od načina kako Avstrija spoštuje določila državne pogodbe

Podpredsednik slovenskega izvršnega sveta je poudaril, da Jugoslavija in Slovenija ne moreta sprejemati politike avstrijske vlade do slovenske in hrvaške manjšine

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 29. — «Vsa danes postavljena vprašanja zadevajo bistvo odnosov z Avstrijo.» S temi besedami je podpredsednik izvršnega sveta Rudi Čačinovič danes na seji vseh zborov slovenske skupščine začel svoj obširni odgovor na vprašanja delegatov glede odnosov z Avstrijo in zlasti glede zaščite pravic koroških Slovencev. Za Jugoslavijo kot podpisnico državne pogodbe je nesprejemljivo — je poudaril Čačinovič — da Avstrija ne izpoljnjuje nekaterih bistvenih določil te pogodbe, da se po skoraj dvajsetih letih še vedno izogiblje izpolnitvi obveznosti ter s svojimi postopki celo izvaja dejansko revizijo in krši določila državne pogodbe. Prav ta pogodba pa je omogočila ustanovitev in obnovo svobodne, neodvisne in suverene republike Avstrije. Jugoslavija je kot podpisnik državne pogodbe, kot član zavezniške koalicije v boju proti fašizmu in kot član Združenih narodov eden od porokov za obstoj in nedotakljivost neodvisne in demokratične Avstrije. Nekateri bi v Avstriji hoteli danes pozabiti, da so bile šele s podpisom državne pogodbe v Avstriji dokončno priznane njene meje, odpravljena okupacijska pravica, skratka s prevzemom obveznosti iz državne pogodbe je začela obstajati neodvisna Avstrija, je ugotovil Rudi Čačinovič, in nadaljeval:

«Povsem razumljivo, da Jugoslavija, kot neposredni sosed, kot država, ki je bila v drugi svetovni vojni žrtev fašistične agresije z ozemlja današnje Avstrije — v tej agresiji in fašistični okupaciji naše dežele so bili kot vemo, neposredno udeleženi številni nekdanji in poznejši državljani Avstrije, ki so sodelovali pri mnogih vojnih zločinih — ni mogla biti ravnodušna glede ureditve avstrijskega vprašanja po vojni. Še več, imeli smo in imamo kot ena izmed zavezniških sil, ki je v teku več let edina vodila vojaške operacije in organizirala protifašistični boj tudi na nekaterih območjih današnje Avstrije, vso moralno in politično pravico, da si po dokončani zmagi nad fašizmom in nacizmom zagotovimo, da se zgodovina ne bo več ponovila. Zahtevali smo svobodo in demokratično Avstrijo, ki bo dokončno opravila z ostanki in sadovi fašizma, zahtevali smo tudi, da Avstrija zagotovi popolno enakopravnost vseh državljanov in zagotovi svoboden obstoj in razvoj manjšin».

Rudi Čačinovič je orisal bistvene značilnosti državne pogodbe. Njena določila imajo za cilj prepoved obnove nacizma v Avstriji. Pogodba zahteva prepoved dejavnosti vseh organizacij fašističnega ali polfašističnega značaja, prepoveduje propagando v korist politične ali gospodarske unije z Nemčijo, prepoveduje vključevanje bivših nacistov, esesovcev in gestapovcev v oborožene sile Avstrije. Vsa ta določila so torej zelo jasna, pa vendar prirejajo v Avstriji esesovci javna zborovanja, pa vendar so tudi na najvišjih položajih današnje Avstrije osebe, ki so služile v SS-enotah in koroški deželni glavar se je javno hvalil s svojo «hitlerjugendsko preteklostjo».

Čačinovič je omenil še vse druge kršitve in neizpolnjevanja mednarodnih obveznosti Avstrije, zadrževanje arhivov, dopuščanje spominskih plošč «izgubljenim» slovenskim mestom, rušenje partizanskih spomenikov in podobno.

Zlasti obširno pa je Čačinovič govoril o neizpolnjevanju tistih določil državne pogodbe, ki zadevajo pravice slovenske in hrvaške manjšine. Tako državna pogodba izrecno govori tudi o pravicah Slovencev na Avstrijskem Štajerskem, pa vendar avstrijska vlada celo v uradnih dokumentih zanika obstoj slovenskega življa na tem ozemlju. Avstrijska vlada ni do danes uresničila dosledno in v celoti niti ene točke sedmega člena, ki jamči pravico slovenske in hrvaške manjšine. Nasprotno, očitne so težnje po reviziji državne pogodbe in to predvsem tistih določil, ki zadevajo manjšinske pravice. Tak cilj ima tudi odločitev vseh treh v parlamentu zastopanih strank o preštevanju manjšine.

Socialistična republika Slovenija in slovenski narod — je poudaril Čačinovič — kakor tudi vsa Jugoslavija ne morejo biti in ne bodo ravnodušni glede tega, kako svoj položaj vidi in občuti sama manjšina, ki sodi, da je neposredno prizadeta v svojem narodnem, kulturno - jezikovnem in gospodarskem obstoju in ki zaradi tega upravičeno pričakuje razumevanje in pomoč matične domovine, demokratičnih sil same Avstrije in demokratične mednarodne javnosti.

«Zelo resno se postavlja vprašanje — je nadaljeval Čačinovič — kako šteti za resnično demokratično državo, ki ne izpolnjuje svojih mednarodnih obveznosti, pač pa jih celo izigrava. Kako naj bo resnično demokratična država, katere vlada pa si ni še nikoli zastavila vprašanja, kje so socialni, gospodarski, politični in drugi vzroki, da njene statistike izkazujejo naglo umiranje manjšine, tiste manjšine, za katero je država prevzela obveznost, da jo bo ščitila, ji omogočala svoboden in enakopraven obstoj in razvoj.»

Vsi postopki avstrijske vlade, nedavni sklep treh strank o preštevanju manjšine, vse bolj pogosti izgredi neonacističnih sil, poskusi nadaljnjega omejevanja manjšinskih pravic, jasno kažejo pravo bistvo politike avstrijske vlade. Ne gre za nikakršne razlike med Avstrijo in Jugoslavijo v tolmačenju državne pogodbe, njeno besedilo je izrecno in jasno, pač pa gre za očiten poskus revizije državne pogodbe. Odpraviti hočejo vrsto sprejetih mednarodnih obveznosti, ki izhajajo iz 1., 6., 7., 8., 9., 10. in 19. člena. To pa niso vprašanja — je poudaril Čačinovič, ki prizadenejo samo nas v Jugoslaviji in Sloveniji, zanimati morajo vse tiste, ki jim je do tega, da se Avstrija razvija kot neodvisna in demokratična država.

Jugoslavija se ni nikoli branila enakopravnega dialoga, kjer se ga obe strani iskreno lotita z namenom urediti nerešena vprašanja. Vse dotlej dokler Avstrija vztraja na stališčih, kot jih izraža v zadnjem času, ni osnov za tak dialog.

Rudi Čačinovič je na koncu dejal: «Izvršni svet skupščine SR Slovenije v celoti podpira stališča in ocene izražene v noti jugoslovanske vlade z dne 29. oktobra lani, kakor oceno, izraženo v noti z dne 27. decembra, ki je avstrijski odgovor označila kot nezadovoljiv in nesprejemljiv. Povsem jasno je, da se glede vprašanj jugoslovansko - avstrijskih odnosov politika izvršnega sveta SR Slovenije aktivno vključuje v politiko jugoslovanske vlade ter da njeni javni objavljeni dokumenti o teh vprašanjih v popolnosti izražajo tudi naša mnenja in poglede. To pa pomeni, da je nadaljnji razvoj sodelovanja z Avstrijo odvisen od nje same, od izpolnjevanja njenih obveznosti iz državne pogodbe.»

DRAGO KOŠMRLJ

Tajnik gospodarske komisije OZN za Evropo Stanovnik v SFRJ

BEOGRAD, 29. — Izvršni tajnik ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo Janez Stanovnik, ki se mudi na uradnem obisku v Jugoslaviji, se je danes v zveznem izvršnem svetu pogovarjal s predstavniki jugoslovanske vlade, zveznega tajništva za zunanje zadeve, socialistične zveze in sindikatov. Razpravljali so o aktualnih gibanjih svetovnega gospodarstva, posebej v Evropi.

Med drugim so izmenjali mnenja o sedanjem gospodarskem položaju v svetu, o njegovem nadaljnjem razvoju in vplivu na medevropsko gospodarsko sodelovanje in položaj dežele v razvoju. Posebno pozornost so, kot poroča Tanjug, posvetili energetski krizi in problemu prehrane.

Poziv za strmoglavljenje Van Thieujevega režima

SAIGON, 29. — Iz vojaških krogov se je izvedelo, da je v zadnjih dneh nekoliko opešala vojaška dejavnosti na bojiščih v Južnem Vietnamu, Saigonski vojaški krogi trdijo, da je ta dejavnost upadla zaradi akcij soigonskega režima, ki naj bi skušal preprečiti neko domnevno ofenzivo borcev osvobodilne fronte. Po vesteh iz teh krogov so se bolj razvijali posebno okoli gore «Črne device».

V zvezi z bližnjim vietnamskim novim letom «tet», ki bo letos 11. februarja, je vietnamska osvobodilna fronta objavila poziv vojakom in policijskim organom v Saigonu v katerem jih vabi, naj se odločno zoperstavijo nadaljevanju vojne in naj sodelujejo v boju za odstranitev Van Thieujevega hlapčevskega režima ter naj prispevajo k ustanovitvi vlade, ki bi dosledno izvajala pariške sporazume.

TRDA BUČA

Nekoliko motne oči in močan glavobol: to je edina posledica, ki jo losangelska trgovka Teresa Haro ima od včerajšnjega propadlega ropa v njeni trgovini. Ura je bila že blizu poldne, ko je oborožen ropar vdrl v njeno trgovino in zahteval denar, ki ga je imela v blagajni. Pogumna ženska je segla v predal po samokres, da bi zapodila nepridiprava, a ta je ustrelil brez oklevanja. Krogla kalibra 38 je zadela prodajalko v čelo in . . . se odbila od lobanjske kosti, se zarila pod kožo ter izstopila šest centimetrov više.

«Gospa Haro mora imeti res trdo lobanjo,» je presenečeno ugotovil policaj, ki je prvi pritekel ženski na pomoč. Še bolj presenečen od njega je bil ropar, ki je zaprepaden pobegnil in v naglici pozabil na plen.

ŽENIN

Orjaški samec, edini potomec želv velikank z otokov Galapagos išče družico s pomočjo svetovne ustanove za obrambo narave WWF. Ženin ni nič kaj zbirčen in bi vzel za zakonsko družico tudi tako samico, ki se ne bi mogla potegovati za naslov «miss želva 1975», vendar pa je postavil nekaj pogojev: stara mora biti vsaj 50 let in tehtati okrog pol tone, sicer s poroko ne bo nič. Teh pogojev ni postavil iz kakšne posebne nečimrnosti, saj tudi sam res ni lepotec in je že pri 80, pač pa ker bi v nasprotnem primeru zakonsko družico strl s svojo težo že ob prvem ljubimkanju. Tudi starost 50 let ni pogoj, ki bi ga postavil zaradi posebnega nagnjenja do senilnih družic, nasprotno: zaradi svojega izredno dolgega življenja so orjaške želve pri 50 letih v cvetu mladosti in so komaj godne za oploditev.

PRVI PORAZ FAŠISTOV PRED POROTNIM SODIŠČEM V CATANZARU

Catanzarsko sodišče zavrnilo ugovore Fredovih in Valpredovih odvetnikov

V utemeljitvi svojega sklepa so sodniki poudarili, da so vsi ukrepi dr. D'Ambrosia in dr. Stiza pravno neoporečni

CATANZARO, 29. — Porotno sodišče v Catanzaru je danes v borih 45 minutah likvidiralo vse ugovore, s katerimi so branilci Frede in Venture skušali doseči prekinitev procesa. Ugovore so odvetniki orisali včeraj in tudi danes se je obravnava nadaljevala po tiru subtilnega juridičnega izvajanja. Dolgočasne razprave je le od časa do časa oživel prepir med branilci anarhistične skupine in Fredovim branilcem Alberinijem, ki je s svojim osornim vedenjem res izstopal.

Catanzarski sodniki so v utemeljitvi svojega sklepa poudarili, da so vsi dosedanji akti popolnoma veljavni in da so zato ugovori odvetnikov neosnovani. Še zlasti so sodniki branili delo treviškega preiskovalnega sodnika Stiza, ki je prvi imel pogum, da začne preiskavo o prevratniški dejavnosti Fredove organizacije. Kot je znano je Venturov odvetnik Ghidoni včeraj obtožil Stiza, da je kriv današnje zmešnjave, ker naj ne bi dal na razpolago rimskim kolegom gradiva oziroma indicij, ki so dokazovale odgovornost Frede in Venture za pokol v Kmečki banki na Trgu Fontana. Izkazalo pa se je, da je bil ta ugovor izvit iz trte, saj je Stiz pravočasno poslal rimskemu kolegu Occorsiju prepis Lorenzonovih izjav, a jih je rimski sodnik zavrnil, češ da se ne tičejo njegove preiskave proti Valpredi in drugim anarhistom.

Potem ko so sodniki zavrnili ugovore odvetnikov, so branilci Frede in Venture začeli drugi frontalni napad na današnjo obravnavo z namenom, da bi dosegli prekinitev in združitev tega procesa s postopkom proti fašističnemu časnikarju Guidu Giannettiniju. Kot že včeraj sta bila tudi danes tarča njihovih napadov predvsem sodnika Stiz in D'Ambrosio. V drugem delu razprave je prišlo tudi do izredno ostrega besednega spopada med odvetnikom Alberinijem in branilcem anarhista Iva Della Savia odv. Setom. Ta je zahteval le, da bi lahko v miru orisal svoje mnenje o ugovorih Fredovih odvetnikov, ki so ga stalno prekinjali. Šele po izredno ostrem posegu predsednika sodišča dr. Scuterija se je razprava lahko nadaljevala. Jutri se bo obravnava začela ob 9.30. Predvideni so zadnji napadi Fredovih in Venturovih odvetnikov.

Vprašanje če se bo proces nadaljeval ali bo prekinjen, je argument dvema tudi v vseh catanzarskih odvetniških krogih in barih. Na Korzu Mazzini, ki je «uradno» sprehajališče prebivalcev Catanzara, se ljudje ustavljajo pred časopisnimi kioski, prebirajo naslove in zaneseno razpravljajo ali se bo proces zaključil ali pa bo prej prekinjen. Zanimivo je, da se v odvetniških krogih že šušlja, da bo obravnava prekinjena in da bo za september napovedan nov proces.

To je mnenje tudi «profesionalnih poslušalcev» procesov pred catanzarskim kazenskim in porotnim sodiščem. Gre za dvajseterico ljudi, ki redno sledijo vsem sodnim obravnavam in nato v baru vneto razpravljajo o dogodkih, s katerimi so se seznanili v sodni dvorani. Po mnenju teh ljudi naj bi catanzarski preiskovalni sodnik dr. Migliaccio v kratkem sprožil spor o teritorialni pristojnosti in zahteval od milanskega kolega dr. D'Ambrosia dodatno preiskavo, ki zadeva predvsem vlogo, ki sta jo v pokolu imela Giannettini in obveščevalna služba SID. dr. Migliaccio se doslej ni še mogel seznaniti z gradivom, ki mu ga je D'Ambrosio poslal na vpogled in zato naj ne bi še ustrezno ukrepal. «Profesionalni poslušalci» so vsekakor trdno prepričani, da bo moralo kasacijsko sodišče v kratkem spet odločati o procesu zaradi pokola v Kmečki banki in da bo dokončno dodelilo Catanzaru tudi dodatno preiskavo.

Na Portugalskem protesti zaradi vojaških vaj NATO

LIZBONA, 29. — Portugalski list «Diario de noticias» poroča danes, da se bo volilna kampanja začela na Portugalskem 4. marca. Če je to res, potem bodo politične volitve verjetno 5. aprila. Umestitev poslancev, ki so bili izvoljeni v ustavodajno skupščino, bi utegnila biti 25. aprila, to je na dan prve obletnice udara portugalskih oboroženih sil, ki je pripeljal na Portugalskem do demokratičnega režima.

Danes se bodo začele na Portugalskem pomorsko-letalske vojaške vaje NATO, ki gredo pod ime «Locked Gate». Te vaje predvidevajo letalske operacije proti vojaškim ciljem v središču države ter izkrcevanje 11.000 marincev v Lizbono. Davi je Ljudska socialistična fronta (stranka, ki se je porodila iz razcepa Soaresove socialistične stranke), odločno obsodila te vaje ter zahtevala, naj portugalska vlada zahteva, da se ne izvajajo.

Zvedelo se je še, da so tiskarniški delavci časopisa «Diario popular» odklonili, da bi v isti tiskarni tiskali tudi novi dnevnik «O tempo», ker gre za konservativen časopis.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

SKRIVNOSTEN DOGODEK PRI ŠPORTNIH DEJAVNOSTIH

PREDSEDNIK KLUBA «VERONA» UGRABLJEN PRED DOMAČO HIŠO

Dve tezi: ugrabitev zaradi odkupnine ali maščevanje športnih nasprotnikov

VERONA, 29. — Neznanci so ugrabili danes predsednika nogometnega kluba «Verona - Hellas» Saverija Garonzija. Do ugrabitve je prišlo pred stanovanjem predstavnika nogometnega združenja v rezidenčni četrti Borgo Trento.

Saverio Garonzi, ki je bil svoj čas počaščen z viteškim nazivom «commendatore», se je ob 19.30 vračal na svoje stanovanje na zadnjem nadstropju poslopja št. 1 na Trgu Vittorio Veneto. Ugrabitvi je prisostvovalo več kot deset ljudi, ki pa niso utegnili napraviti nič, da bi jo preprečili.

Garonzi je prebil popoldne na igrišču pred veronskim stadijem, kjer sta se srečali rezervni ekipi Verone in Padove. Nato se je srečal s tajnikom svojega kluba Giancarlom Fiumijem in trenerjem prve ekipe Giancarlom Cadejem. Potem je odšel na Korzo Milano, kjer ima sedež njegovo predstavništvo družbe Fiat.

Ob 19.30 se je, kot navadno, napotil proti domu. Sedel je v avto «fiat 130», se pripeljal do doma in potem odprl vrata na zunanjem vhodu. Ko je odpiral druga vrata, da bi parkiral avto, sta se mu približali dve osebi. Neki moški mu je zagrozil s pištolo kalibra «38 special». Čeprav je Garonzi star že 60 let, je zelo hitro reagiral, kar je napotilo enega od napadalcev, da je izstrelil dva naboja proti nekemu oknu v pritličju. Ugrabitelji so nato spustili orožje na tla ter odvlekli Garonzija do nekega avtomobila, ki je bil parkiran blizu vhodnih vrat ter je imel prižgan motor.

Vse priče trdijo, da se je predsednik Verone na vse kriplje otepal napadalcev oziroma ugrabiteljev. Pravijo celo, da je ugrabiteljski avtomobil odbrzel, ko so bila ena od vrat še odprta in so iz njih molele Garonzijeve noge.

Ugrabitelji so se odpeljali po Ul. Risorgimento in nato po istoimenskem mostu čez Adižo. Pred gostilno «Nuovo Tripoli» pa so zavili na desno ter prišli do ceste, ki pelje proti Tridentu in še naprej proti Milanu.

Vse kaže, da so ugrabitelji uporabili avto znamke «simca» z milansko evidenčno tablico.

Zakaj so ugrabili Garonzija? Možni sta v glavnem dve domnevi: gre morda za denarni izkupiček pri ugrabitvi petičnega človeka, ali pa za maščevanje, oziroma izsiljevanja krogov, ki imajo opravka z nogometnim športom.

Zdi se, da so obstajali precej tehtni dokazi, da se nekaj pripravlja. Garonzijev nečak, ki dela v avtomobilskem predstavništvu je že pred časom opozoril strica na neki avtomobil tipa «mercedes», ki ga je baje stalno opazoval.

Garonzi je znan kot zelo aktiven voditelj, ki je mnogo doprinesel za uveljavitev «Verone». Res pa je tudi, da ni izbiral metod za dosego svojih ciljev. Med drugim je bil kaznovan zaradi nekorektnih odnosov z drugimi društvi.

Sestanek na vladni ravni o vprašanjih izseljenstva

RIM, 29. — Pod predsedstvom zunanjega ministra Rumorja je bil danes sestanek predsedniškega odbora za vsedržavno konferenco o izseljenstva, ki bo v Rimu 24. februarja.

Seje so se udeležili zakladni minister Colombo, minister za proračun Andreotti, minister za prosveto Malfatti ,minister za dežele Morlino, podtajnik na ministrstvu za delo Del Nero, podpredsednik CNEL Simoncini in drugi funkcionarji. Podtajnik za izseljenstvo Granelli je poročal o pripravljalnih delih konference. V tej zvezi je odbor sprejel nekaj ukrepov.

Aretacije v Španiji

BILBAO, 29. — Španska policija je aretirala 15 ljudi, za katere sumi, da pripadajo neki komunistični celici in ki jih obtožuje, da so se udeležili nekega tajnega sestanka.

Po vesteh iz policijskih krogov je do tega sestanka prišlo pred dnevi v nekem samostanu blizu Bilbaa, a udeležilo se ga je baje 200 predstavnikov baskovskih pokrajin Vizcaya in Alava. Na sestanku so obravnavali vprašanja, ki zadevajo sindikalne spore.

V pokrajini Vizcaya se je povečalo število delavcev, ki jih smatrajo za nezakonito odsotne z dela. Vsega skupaj gre za okoli 9.000 stavkajočih, ki pripadajo 16 podjetjem.

ALŽIR, 29. — Jugoslovanski veleposlanik v Alžiriji dr. Dušan Vejnović se je te dni srečal z nekaj člani revolucionarnega sveta in vlade Alžirije. Z njimi je razpravljal o napredovanju jugoslovansko - alžirskega sodelovanja.

Bomba v zunanjem ministrstvu ZDA

Peklenski stroj je včeraj eksplodiral v kopalnici tretjega nadstropja ameriškega zunanjega ministrstva. Eksplozija je povzročila veliko gmotno škodo, ni pa zahtevala človeških žrtev. Odgovornost za atentat si lasti skupina «Weather Underground Organization», ki hoče na ta način protestirati proti vmešavanju ZDA v notranje zadeve Vietnama in Čila. Na sliki: policija v opustošeni kopalnici. (Telefoto ANSA)

PO IMENOVANJU TENG HSIAO PINGA ZA NAČELNIKA GEN. ŠTABA

Nadzorstvo stranke nad kitajsko vojsko

Odprto vprašanje: kdo bo zamenjal Tenga v predsedništvu vlade

PEKING, 29. — Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da je bil namestnik ministrskega predsednika Teng Hsiao Ping imenovan za načelnika generalštaba kitajske vojske. Že od začetka letošnjega leta je Teng tudi eden od podpredsednikov komunistične partije Kitajske. Po vesteh iz istih virov je bil tudi Čang Čung Hiao, ki je prav tako namestnik predsednika vlade ter član politbiroja, imenovan za ravnatelja generalnega političnega oddelka vojske.

V pekinških političnih krogih menijo, da sta ti dve imenovanji direktna posledica namere, da komunistična partija Kitajske odločilno vpliva na oborožene sile države. To je sicer v skladu s členom 15 nove kitajske ustave, kjer je rečeno: «Predsednik centralnega komiteja KPK prevzema poveljstvo nad vsemi oboroženimi silami v državi.

S to novo ustavo je predsednik Maocetung postal vrhovni poveljnik oboroženih sil. Ne samo to: tudi direktna uprava vojaških zadev je sedaj poverjena partijskim članom. To velja tako za ministra za obrambo maršala Yeh Cien Yinga (ki je star 76 let) kot tudi za načelnika generalnega štaba Siao Pinga. Oba sta podpredsednika centralnega komiteja.

Pomembno je tudi imenovanje Čang Čunga, ker je nasledil v političnem vodstvu vojske Li Teng Šenga, ki je menda izgubil precej svojega vpliva, čeprav je bil izvoljen za podpredsednika centralnega komiteja. Pripomniti pa je treba, da je Li Teng Šeng poklicni vojak, ki še sedaj poveljuje vojaško področje Šenjanga, kamor so ga premestili iz Pekinga pred dobrim letom dni. V nekaterih krogih pravijo, da je šlo tedaj za zamenjavo na poveljniških mestih, ker so si nekateri krajevni vojaški poveljniki pridobili preveliko oblast.

Vse kaže, da skušajo sedaj na Kitajskem preprečiti, da bi prišlo ponovno do kakega primera «tipa Ling Piao». Poleg tega se skuša okrepiti načelo, da je partija tista, ki poveljuje nad puškami z namenom, da bi se to načelo strogo spoštovalo.

Drugi poznavalci kitajskih razmer (njihovo mnenje pa seveda ni nezgrešljivo) pravijo, da gre pri teh novih spremembah na Kitajskem za zelo natančno izdelano ravnotežje med silami, ki predstavljajo partijski aparat (Teng Siao Ping) ter silami, ki so prišle na površje s kulturno revolucijo (to je zastopal Čang, ki je predsednik partijskega komiteja in občinskega revolucionarnega komiteja v Šanghaju).

Ta vest je presenetila vse poznavalce kitajskih razmer. Mnogi se danes sprašujejo v kakšni meri bosta lahko Teng Siao Ping in Čang Čung Hiao lahko nadaljevala svojo dejavnost v vladi, ki se je pravzaprav šele začela. Posebna pozornost velja Tengu, ki je že pred kongresom in posebno po Čuenlajevi bolezni opravljal veliko dejavnost kot namestnik ministrskega predsednika, posebno pri zadevah zunanje politike. Čeprav se je Čuenlajevo zdravstveno stanje precej izboljšalo, obstaja še vedno potreba, da ga nekdo nadomestuje, ko gre za razne sprejeme, obiske, delovne sestanke z delegacijami itd. Domnevajo, da je skoraj nemogoče, da bi Teng Siao Ping, ki je postal načelnik generalštaba, lahko opravljal to delo.

Kitajska ljudska armada je bila brez načelnika generalštaba od septembra 1971, ko je skupaj z afero «Ling Piao» izginil s površja tedanji načelnik generalštaba, omenovan leta 1968, general Huang Yung Šeng.

V decembru lani so bili imenovani štirje namestniki načelnika generalštaba. Med temi je bil tudi general Yang Čeng Vu, ki je bil vršilec dolžnosti načelnika generalštaba pred Yung Čengom, toda leta 1968 je bil rešen vseh dolžnosti, ker so ga smatrali za karierista in zarotnika. Njegovo rehabilitacijo so tolmačili kot rezultat kampanje proti Ling Piau in Confuciju.

NEVARNOST OKUŽBE SPODNJEGA JADRANA

Svinčev tetraetil grozi z dna Otrantskega preliva

Tu se je pred časom potopila jugoslovanska ladja «Cavtat» s tovorom 200 ton strupene spojine

RIM, 29. — Svinčev tetraetil je od nekdaj na zatožni klopi kot eden glavnih virov onesnaženja atmosfere (primešajo ga bencinu kot antidetonacijsko sredstvo), odslej pa nam grozi tudi z dna morja. Dvesto ton te strupene spojine leži nameč 96 metrov globoko tri milje od Otrantskega rta. Tetraetil je prevažala jugoslovanska ladja «Cavtat», ki se je potopila po trčenju z italijansko «Lady Rita». Spojina je sicer hermetično zaprta v posebnih posodah, nepojasnjeno pa je še vprašanje, koliko časa bodo te posode zdržale orjaški pritisk na morskem dnu.

Svinčev tetraetil je najbolj znana svinčeva organska spojina. To je brezbarvna oljnata tekočina, ki ima osladen duh, ko je v majhnih koncentracijah in dušeč vonj, ko je v velikih koncentracijah. Zaradi njene antidetonacijske lasnosti jo od leta 1923 dodajajo bencinu.

Nobenega dvoma ni, da je tekočina izredno strupena in nevarna, sporno pa je, kakšno škodo lahko povzroči. Po nekaterih znanstvenikih je ta škoda zelo velika, drugi pa poudarjajo, da je svinčev tetraetil kot onesnažujoči agent na zadnjem mestu med vsemi drugimi industrijskimi agenti onesnaženja.

Svinčev tetraetil pride lahko v človekov organizem neposredno tako, da ga človek zaužije, preko kože, ker se topi v maščobah ali po inhalaciji, ker je izredno hlapljiva tekočina. Slednja je najbolj nevarna pot, ker povzroči organizmu največjo škodo.

Sporno je tudi vprašanje, če je tetraetil topljiv v vodi: splošno mnenje je, da v čisti vodi se ne topi, lahko pa bi se topil v manjši meri, če je v vodi precej soli. Težko je torej z gotovostjo izključiti, da se svinčev tetraetil, ki je na dnu Otrantskega preliva, ne bo vsaj v majhni meri topil v morju in zastrupil spodnjega Jadrana. K temu gre še dodati nevarnost emulzije, to je disperzijo mikroskopskih delcev snovi v vodi, ki jih lahko zaužijejo ribe in se tako spremenijo v posredni agent okužbe. Skoraj gotovo pa je, da tetraetil ne bo priplaval na površje, ker je njegova specifična teža večja od vode.

Nevarno je tudi, da se tetraetil kot organska snov razkroji pod vplivom halogenov in se spremeni v druge spojine, prav tako strupene poleg tega pa še topljive v vodi. Eden od halogenov je jod, ki ga v morski vodi ne manjka.

Nezaslišana popustljivost do fašističnih zločincev

LUGANO, 29. — Italijanske oblasti so zasnovale zahtevo po ekstradiciji fašističnega kolovodje Giancarla Rognonija tako, da je bilo švicarsko sodstvo prisiljeno, da jo zavrne. Tako trdi odvetnik Salvioni, izvedenec za vprašanje ekstradicij, ki brani domnevne morilce karabinjerskega podčastnika Lombardinija.

Kot je znano je švicarska policija 4. decembra lani aretirala štiri domnevne morilce Claudia Bartolinija, Stefana Cavina, Franca Franciosija in Ernesta Rinalda, ker so skrivaj in brez osebnih dokumentov prekoračili švicarsko mejo. Italijanske oblasti so nemudoma začele postopek za ekstradicijo, o kateri bo moralo v prihodnjih dneh sklepati lugansko sodišče. Domnevni banditi, ki se proglašajo za pripadnike izvenparlamentarne levice, čeprav so vse te skupinice obsodile umor karabinjerja Lombardinija, trdijo, da jih italijansko sodstvo dolži političnega zločina, ne pa navadnega kaznivega dejanja.

Na to trditev je osnoval svojo vlogo luganskemu sodišču odv. Salvioni, ki se tudi sklicuje na primer Giancarla Rognonija. Italijanski pristojni organi — poudarja odvetnik — so osnovali zahtevo po izročitvi Rognonija na osnovi člena 285 kazenskega zakonika, ne pa na podlagi člena 422 istega zakonika. Švicarsko sodstvo je bilo tako prisiljeno zavrniti zahtevo. Člen 285 zadeva namreč kazniva dejanja proti državi in njenemu ustroju in torej politične zločine, medtem ko se člen 422 nanaša zgolj na pokol in torej na navadno kriminalno dejanje. «Očitno je torej — trdi Salvioni — da bi morali italijanski organi osnovati zahtevo po ekstradiciji na členu 422, če bi res hoteli, da jim švicarske oblasti izročijo fašističnega kolovodjo. Pogodba o ekstradiciji med državama namreč ne predvideva primera političnih zločinov.» Odvetnik namerava vsekakor še poglobiti to vprašanje in v ta namen je zahteval od pristojnih švicarskih oblasti popolno dokumentacijo.

Če so izjave luganskega odvetnika resnične — in doslej ni razloga, da bi v to dvomili — smo še enkrat pred primerom zločinskega popuščanja fašističnim prevratnikom in zločincem. Genovsko porotno sodišče je namreč obsodilo Rognonija v njegovi odsotnosti na 24 let ječe zaradi propadlega atentata na brzec Turin — Rim, v katerem le za las ni zgubilo življenje na desetine ljudi. Ta dogodek je še en dokaz več, da se v Italiji pristojni organi z besedami obvezujejo k neizprosnemu boju fašističnemu terorizmu, dejansko pa so do fašistov nezaslišano popustljivi.

Da se povrnemo k domnevnim morilcem podčastnika Lombardinija, ki je bil ubit v zasedi pri Argelatu. Kaže, da gre za pripadnike skupine, ki naj bi bila člen mednarodne tolpe prekupčevalcev orožja. Vsi se proglašajo za pripadnike izvenparlamentarne levice, toda izkušnja zadnjih petih let je pokazala kdo so v resnici teroristi, ki se skrivajo za krinko skrajnega revolucionarizma.